

veto

nummer 17

25 januari 1999

Jaargang 25 - 1998-1999

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van
juni tot augustus)

Belgie-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

**dEUS
crasht AB**

p. 9

**Alfa graaft
hem op**

p. 8

**Vluchtelingen houden
open huis**

p. 5

Leuvense begroting doorgelicht

Stad Leuven bankroet nabij?

Sinds 1992 is de schuld van de stad Leuven aangegroeid met twee miljard tot een totale schuldenlast van zeven miljard — de schuldenlast van een grootstad dus. Sinds één januari 1995 staat een coalitie van SP en CVP aan het roer in Leuven. Burgemeester Louis Tobback en zijn collega's van de meerderheid wensen dat Leuven de politieke, administratieve en kulturele hoofdstad van Vlaams-Brabant wordt. Maar daarvoor zijn in Leuven een aantal grootschalige projecten nodig.

De reden waarom deze legislatuur de budgettaire druk aan kan moeten we in het verleden zoeken. Begin jaren tachtig zag de stad Leuven zich gekonfronteerd met een miserabele budgettaire situatie, ze zag haar uitstaande schuld als het ware met de dag toenemen. Hierop besliste de toenmalige CVP/PVV coalitie om de broeksriem aan te halen, ondermeer via een de-investering — het stopzetten van alle, zelfs noodzakelijke investeringen — en een aanwervingstop. Het gevolg was een verloedering van sommige stadsdelen, aangezien er geen geld meer naartoe stroomde, en het verval van wegen en infrastructuur.

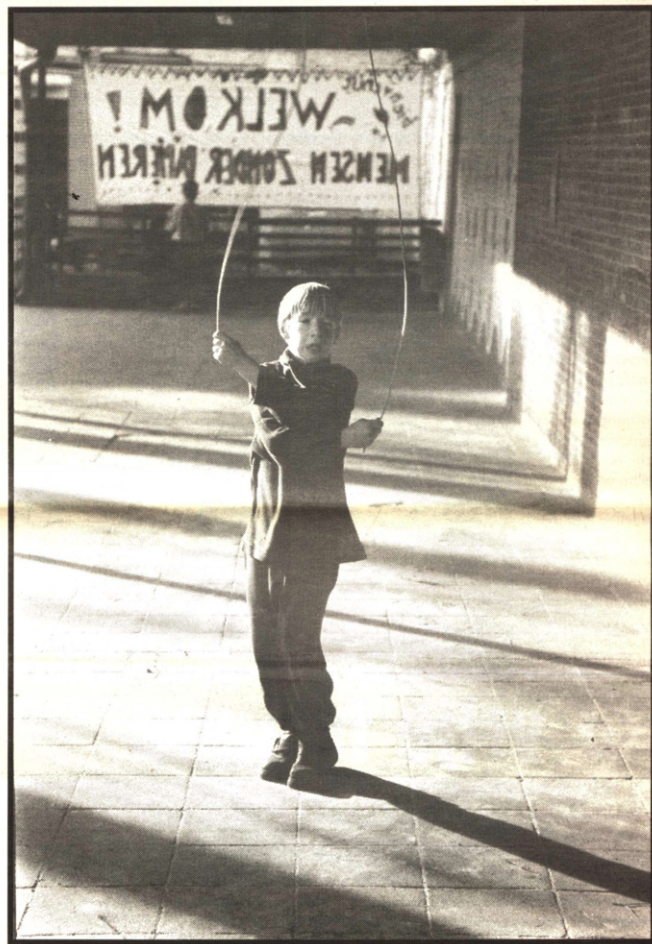
Pas vanaf 1991 zien we dat de buitengewone uitgaven — lees: investeringen — de vijfhonderd miljoen overschrijden. Een aantal projecten, zoals het verkeerskruispuntplan en het station, werden reeds ingezet in de legislatuur van CVP-burgemeester Alfred Vansina, maar kwamen pas in een stroomversnelling met het aantreden van SP-burgemeester Tobback in 1995. En daar wringt nu, net het schoentje. Vanaf 1996 overschrijden de buitengewone uitgaven de kaap van één miljard, met als rekord de rekening van het begrotingsjaar 1998 met een uitgave van 2.336.582.796 frank. Uitgaven die niet enkel nodig waren om de de-investering van de vorige legislaturen

recht te trekken, maar vooral omdat de herwaarding van de as station-Gasthuisberg een zware financiële tol eiste. Megalomane projecten zoals het station, de nieuwe bibliotheek, de Vismarkt en de Philips-site worden tijdens deze legislatuur begroot, met als gevolg een schuldratio — dit is de verhouding van de totale uitstaande brutoschuld ten aanzien van de totale ontvangsten van de gewone dienst — van 1,26 voor 1998. Een schuldratio van meer dan 1,5 staat traditioneel voor grote problemen. Hoewel, de Leuvense schuldenlast bedraagt momenteel 'slechts' achttien procent terwijl het plafond is vastgelegd op drieëndertig procent — een goed resultaat voor een stad die één grote werf aan het worden is.

Schoentje

De stad Leuven lijkt haar uitgaven dus onder controle te hebben. De huidige economische situatie laat haar toe om lange termijnplanning af te sluiten tegen zeer lage rentevoeten. Ook de Dexia-operatie — die 447 miljoen in het laatje bracht — is leuk meegenomen. De stad speelt ook mee op de immobiliemarkt via de aankoop van gebouwen in de Vaartkom die daarna worden doorverhuurd aan prive-maatschappijen. Dankzij de budgettaire inspanningen van de vorige coalitie heeft men ook een reservefonds kunnen opbouwen van 928.807.273 frank, en dat ondanks de werken. Ook de niet-indexatie van de belastingen bracht de stad Leuven extra valuta op. Een kleine geste van de huidige coalitie is de schijnbare verlaging van de aanvullende personenbelasting van 7 procent naar 6,7 procent ter compensatie van de niet-indexering, wat men kan beschouwen als een indicatie dat deze ploeg na de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 verder wil voortdoen.

De faktor Tobback speelt in dit alles een belangrijke rol. Niet enkel is hij de nummer één van de Vlaamse socialisten op

Twee weken geleden waren de sans-papiers nog te gast in de Appeltuin. Deze week gaat al de tweede week van het kampusasiel in. Een verslag van de voorbije zeven dagen vindt u op pagina 7. Een overzicht van de komende activiteiten leest u op pagina 6.

(foto Pieter Van der Aa)

Evolutie buitengewone uitgaven

Als we 1991 vergelijken met 1999 stellen we een verdubbeling vast van de buitengewone uitgaven. De grootste uitgaveposten zijn naar grootte: verkeers- wegen- waterlopen, de algemene administratie, de volkswontwikkeling en kunst en de openbare bibliotheken. De stijging van de personeelskosten met 51 procent sinds 1987 laat weinig aan de verbeelding over. Het relatieve aandeel van de personeelskost slorpt bijna 50 procent op van de gewone totale uitgaven. De stijging van de uitgaven in de buitengewone rekening is louter te wijten aan de opmars van het aantal werken dat wordt uitgevoerd in Leuven en intresten die moeten albetaald worden op de noodzakelijke leningen voor deze werken.

Rekening 1986: 247.826.806
Rekening 1987: 371.312.552
Rekening 1988: 477.501.308
Rekening 1989: 415.294.783
Rekening 1990: 334.556.897
Rekening 1991: 501.235.380
Rekening 1992: 809.896.729

Rekening 1993: 908.673.099
Rekening 1994: 821.234.433
Rekening 1995: 904.026.270
Rekening 1996: 1.139.367.585
Rekening 1997: 1.257.420.120
Rekening 1998: 2.336.582.796
Rekening 1999: 1.166.129.000

(ob)

federaal niveau, ook op gemeentelijk vlak werpt hij zijn volledige politieke gewicht in de schaal. Dit resulteert onder andere in het makkelijker loskrijgen van gewestelijke investeringsfondsen via connecties, maar ook in het aantrekken van investeerders die als motten op een helder licht afkomen. Projectontwikkelaars bestormen als het ware de stad. Ook bij onderhandelingen voor grootschalige projecten waarbij meerdere partners aanwezig zijn, kan de Leuvense burgemeester zijn invloed laten gelden opdat ze mee in het niet zo stabiele investeringsbojote zouden stappen.

In de gemeenteraad en haar commissies is weinig of geen weerstand te bespeuren tegen het beleid van de huidige coalitie. De belangrijkste reden hiervoor schijnt de stempel te zijn die burgemeester Tobback drukt op de vergaderingen: negentig procent van de gemeentelijke verordeningen wordt unaniem goedgekeurd. Er is ruimte voor opmerkingen maar die worden steeds door de meerderheid weggelachen. Er rest

de oppositie dan ook niets anders om mee in het gelid te lopen. Enkel in zwaargeladen politieke dossiers zoals een begroting, steekt de oppositie haar nek uit.

Voor de jaren '98, '99 en 2000 heeft het Schepencollege, onder impuls van de geestdriftige eerste schepen Carl Devlies — lijsttrekker voor de CVP in 2000 — een gezamenlijke begroting afgewerkt waarin nadrukkelijk werd bepaald dat de investering niet boven de 700 miljoen mochten gaan. De deelgemeenten zijn hiervan de dupe omdat zij achtergesteld blijven bij het Leuvense centrum. Voor 1995 was er namelijk een verdeelsleutel die de financiën verdeelde over Leuven en haar deelgemeenten, maar die wordt niet meer gebruikt. De stad Leuven dreigt dus nog verder te verveemden van haar inwoners in de deelgemeenten, en een tunnelverbreeding van drie naar acht meter breed onder het station naar Kessel-Lo is slechts een minuscule pleister op een gigantische wonde.

Olivier Bormans

Taal- en Letterkunde

Timeo Decanos et dona ferentes — Ik vrees de dekanen, wanneer ze geschenken brengen. Reeds Vergilius had het door: wie een mooi geschenk aanvaardt, komt soms bedrogen uit. Groot was ook de vreugde bij 's lands studenten, toen de grote familie van keuzemogelijkheden uitgebreid werd met vijf nieuwe telgen. Deze nieuwe combinaties leken aanvankelijk ook ons, de studenten 'Taal- en Letterkunde: Latijn en Grieks', een geschenk uit de hemel. Daarbij trok vooral de nieuwe combinatie Latijn-Frans onze onverdeelde aandacht: al snel realiseerden wij ons echter de pijnlijke konsekwenties van deze combinatie.

Wij willen niet uitvoerig ingaan op de technische bezwaren die zo'n nieuwe combinatie met zich meebrengt, zoals de aanpassing van collegerooster, de creatie van nieuwe onderwijskundige referentiekaders of het op elkaar afstemmen van de verschillende componenten. Wel willen wij voor eerst een ernstig praktisch probleem aanstippen dat zich manifesteert bij de combinatie Latijn-Frans. Als we immers in overweging nemen dat Latijn binnen haar richting nu ongeveer de helft inneemt en Frans binnen haar richting driekwart, leidt een combinatie van beide vakken hetzij tot een ernstige verzwaring van het programma, hetzij tot een inperking van één van beide talen. Deze laatste mogelijkheid leidt onherroepelijk tot een inkrimping van de kwaliteit, precies het wapen waarmee de heren dekanen schermen als het op hervormingen in het universitaire landschap aankomt. Maar zulke technische en praktische bezwaren kennen wellicht wel een technische oplossing.

Maar wat ons vooral verontrust is de nadelige positie waarin het Grieks zou terecht komen door deze hervormingen. Het aantal scholieren in de sekundaire richting Latijn-Grieks loopt immers — ondanks de rijkdom van het Grieks — steeds verder achteruit. Wij vermoeden dat vele leerlingen in hun keuze dan één klassieke taal zullen laten vallen. Ook leerlingen die in het

sekundair een richting met alleen Latijn gevolgd hebben en interesse hebben om in de klassieke talen verder te studeren, zullen niet snel geneigd zijn de combinatie Latijn-Grieks te kiezen aan de universiteit. Dan moeten ze immers de moeilijke intensieve taalkursus Grieks volgen, zoals dat ook nu het geval is. Die tendens zou geen goede zaak zijn voor het Grieks.

Wij verkiezen daarentegen nog steeds de combinatie Latijn-Grieks. Elke classicus zal ook beamen dat deze twee 'dode' talen inderdaad onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Beide literaturen hebben elkaar immers dermate beïnvloed dat een afzonderlijke studie zelfs wetenschappelijk onverantwoord is. Ook zijn ze cultureel en historisch zo verstrengd dat de studie van de ene niet zonder de andere kan. Literatuur, kunst, filosofie, toneel, architectuur, op allerlei vlakken hebben de Romeinen zich door de Grieken laten inspireren. De combinatie Latijn met Grieks is dus zeker waardevol, nuttig, verantwoord en zelfs preferable, want wij vrezen dat anders aan kwaliteit zal moeten ingeboet worden.

Desondanks willen wij de combinatie Latijn-Frans niet afschrijven, integendeel. Wij vinden het alleen jammers dat één 'dode' taal gered wordt ten koste van een andere. Het Latijn en het Grieks zijn volgens ons immers als een siamese tweeling met één hart: wanneer men ze scheidt, moet er één sterven en vaak sterft later de ander ook. Daarom scheidt men ze beter niet. De studentenkring Klio, die klassici en oud-historici verenigt, plant nog een debat over deze problematiek voor alle geïnteresseerden. Meer info volgt.

In naam van Klio, Bert Gevaert (praeses), Tine Swaenpoel (onderwijsverantwoordelijke) en Sam Wollants (voorzitter werkgroep Grieks)

NSV

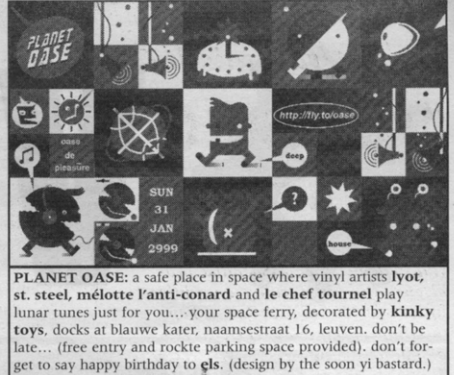
Effe schrikken was het wel. De vreugde omdat er blijkbaar toch een Veto was in de lesvrije week, maakte bij het lezen ervan plaats voor afschuif toen ik achteraan de vrije tribune van — mind zijn Germaanse voornaam — Erland Pison, NSV-praeses, tegenkwam. Erland uitte hierin zijn woede

over het feit dat Veto geregeld standpunten inneemt over bepaalde sociale onderwerpen, namelijk over de krakers en in het asieldebat. Niet dat het veel zoden aan de dijk zal brengen, maar toch graag een reactie.

Om te beginnen zou Veto uit de bocht gegaan zijn door uitgebreid te berichten over de zogenaamde 'ziekenhuiskrak'. Bovendien blijken de krakers wolven in een schapevacht: zij beweren dan wel daklozen en uitgesloten op te willen vangen, maar in werkelijkheid zijn het vandalen en geweldenaars. Als ik het me goed herinner was "gebruik van geweld" één van de redenen om de NSV haar subsidies te onthouden (niet onterecht, daar kunnen verschillende Gentse studenten die de afgelopen maanden "klop kregen" van Erlands Gentse NSV-kameraden over meespreken). En dat de ziekenhuiskrakers hun mooie beloften over "opvang van sociaal zwakkeren" (voorlopig) nog niet waar maakten, is enkel te wijten aan het moedige optreden van OCMW en politie — goede vrienden van de krakers, dat spreekt.

Maar het kan nog wilder. "Het Kollektief tegen Uitwijzingen is in grote mate mede-verantwoordelijk voor de dood van Semira Adamu." Want ja, als alle asielzoekers nu eens braafjes terug zouden keren naar de plaats die ze ontvlucht waren omdat het leven hen daar om politieke, sociale, economische of seksuele redenen onmogelijk werd gemaakt, dan waren alle problemen toch van de baan? De snoadaards van dat Kollektief echter helpen de vluchtelingen in het verzet tegen hun gedwongen "deportatie" (niks links jargon, maar de officiële naam die Sabena hiervoor gebruikt). Dat loopt fout! Zo zijn ook de schuldigen voor de brutale jodenrazzia's tijdens de Tweede Wereldoorlog niet de nazi's of de Gestapo — in tegenstelling tot wat algemeen wordt gedacht — maar wel die mensen die de joden hielpen onderduiken. Waren ze zich allemaal netjes gaan aangeven en hadden ze zich wat inschikkelijk getoond — het zou niet waar geweest zijn!

Bovendien, poneert Erland, is hun grootste zorg niet "de asielzoeker helpen", maar wél "de vluchtelingenstromen stimu-

PLANET OASE: a safe place in space where vinyl artists **Iyot, st. steel, mélotte l'anti-conard** and **le chef tournel** play lunar tunes just for you... your space ferry, decorated by **kinky toys**, docks at blauwe kater, namsestraat 16, leuven. don't be late... (free entry and rockte parking space provided). don't forget to say happy birthday to **els**. (design by the soon y bastard.)

leren om zo een echte volksbeleving (javel) onmogelijk te maken." (Het moet zwaar zijn met zulke ideeën te moeten leven.) "Dit alles met een kommunistische utopie in het achterhoofd." Je moet inderdaad wel kommunist zijn om zulke lepe plannen als "regularisatie" en "sluiting van de gesloten centra" (gevangnissen voor mensen — kinderen ook — wiens enige misdaad erin bestaat buiten West-Europa geboren te zijn) te bedenken. De Russen komen, vrienden.

Ach, in feite doet Erland niets meer dan eerlijke berichtgeving eisen — één van de hoofdbekommernissen van ekstreem-rechts natuurlijk. Jurgen Ceder, oud-pres van de NSV, drukte het in een eerdere tijd nog zo uit: "Wij zijn niet voor de totalitaire, wel voor de autoritaire maatschappij. En ja, wij zien sensuur daarin als een onmisbaar instrument." O!

Jeroen Lavrijsen, tweede kan wijkunde

Algemene regularisatie

Van de 250.000 vluchtelingen in de Europese Unie kwam vorig jaar het grootste deel uit het voormalige Oostblok. Sinds de val van de muur in 1989 telt onze wereld een aantal ontwikkelingslanden meer. Schweizer mag 'vluchten' voor 'te lage winsten' naar Moskou. Maar mensen uit Oost-Europa zouden niet mogen vluchten naar hier omwille van de te lage lonen. Elke vluchteling uit de Derde Wereld zou liever in eigen land werken, zijn brood verdienen en het land bebouwen. Maar westerse multinationals geven hen die kans niet. De beste gronden zijn in handen van Mc Donalds en Unilever, de bodemrijdommen maken enkel Union Minière rijk. Een land dat zich niet langer zo op de kop laat zitten en bijvoorbeeld zelf zijn olieprijs wil bepalen, wordt grofweg platgebombardeerd. Kijk maar naar Irak. Of de buurlanden worden gesteund om het land dat 'onghoorzaam' is, aan te vallen, zoals Kongo.

De Belgische regering (CVP en SP) doet hieraan mee. En zij maken ook de wetten voor het sluiten van de grenzen van het 'fort Europa'.

Vluchtelingen weigeren is niets anders dan laffe moord! Sinds januari 1993 zijn minstens 1.022 mannen, vrouwen en kinderen gestorven toen ze probeerden Europa binnen te geraken. John Madu stierf dit jaar aan een leverbloeding even nadat hij uit een Luiks ziekenhuis gezet was. Semira werd vermoord door de rijkswacht.

Daarom is de eis van de Nationale Beweging voor Mensen Zonder Papieren onvoldoende. Moeten vluchtelingen eerst vijf jaar leven zoals John en Semira? Moeten gezinnen met kinderen eerst vijf jaar verstoppt leven, met konstante angst, zonder rechten, zonder medische verzorging, zonder onderwijs, met gevaar voor hun leven? MLB vindt van niet! Dat is de concrete inzet van het vluchtelingen debat. Mensen zonder papieren zijn rechteloos en in gevaar. De enige humane eis is de algemene regularisatie van alle mensen zonder papieren, en het openen van de grenzen. De enige oplossing is het omverwerpen van dit barbaars kapitalistisch systeem.

Cló Cornelissen, namens de Marxistisch Leninistische Beweging

vrije tribune

Een nieuw taboe

Tijdens de voorbije feestdagen was ik getuige van een merkwaardige gebeurtenis: mijn neef homo, die reeds enkele jaren met zijn vriend naar de familiefeesten komt, stelde de vraag of iedereen zou komen als hij ooit zou kunnen trouwen. Pijnlijke stiltes, wat geknoefde lachjes en geforseerde ja-antwoorden toonden aan dat de verdraagzaamheid tegenover hen enkel een afgedwongen verdraagzaamheid was en zich eerder baseerde op het respect voor zijn ouders in plaats van hem. Een aantal grenzen waren verschoven maar de normen waren niet verdwenen. Men durft er gewoon niet meer voor uitkomen uit schrik voor een nieuwe fatsoenraker die dit 'racistisch' vindt.

Dit kleine voorbeeld geeft weer wat verlichte sociologen reeds weten, namelijk dat homoseksualiteit niet te normaliseren is. Alle emancipatorische initiatieven zijn enkel symbolisch en een toegeving aan de invloedrijkste lobbies. In de praktijk verandert er enkel iets aan de oppervlakte en zelfs daar is veel hypokrisie. Reden: de afwijzing van homoseksualiteit is één van de normen die wordt gelegitimiseerd door het wettelijke karakter van het menselijke leven zelf. Het heeft in de eerste plaats niks met ideologie of dogma's te maken: de afwijzing ervan is — net zoals het insesverbod bijvoorbeeld — een op onze oermatuur gebaseerde norm die niet uit te roepen is. Intellectuelen die denken dit wel te kunnen, lijken eigenlijk op een bepaald soort katolieken die ooit dachten met een sterke moraal voorhuwelijkse betrekkingen tegen te gaan.

Dit nieuwe taboe omtrent homoseksualiteit is dus ideologisch en heeft eigenlijk geen echte wetenschap-

pelijke of rationale argumenten als grondslag. De enige redenering is steeds dat men 'verdraagzaam' moet zijn. Om deze tolerantie tenminste één goed motief te geven, heeft men een gelijkheidstekken tussen homo en hetero geplaast. Nochtans kan 'verdraagzaamheid' geen ultieme norm zijn want zo bereikt men enkel een toestand waar iedereen moet zwijgen voor elkaar, en waar uiteindelijk alles maar moet geaksepteerd worden. In de praktijk geeft dit blijk van misbruik: onder hem moom van de 'verdraagzaamheid' valt men elke mening aan die een welbepaalde minderheid niet graag hoort. Feitelijk komt dit neer op een poging om de vrije meningsuiting te kriminaliseren en om ze onder een ideologische diktatuur te plaatsen.

Men vraagt zich af waar de paranoia achter dit taboe vandaan komt. Immers, het is niet omdat men homoseksualiteit afwijst dat men deze mensen hun menselijkheid ontnemt. *Le regard de l'autre*, zoals de Joodse filosoof E. Levinas het uitdrukt, dwingt je om de ander in zijn menselijkheid te (her)kennen en deze 'andere' is vanzelfsprekend ook een homo of lesbienne. Maar mag je daarom bepaalde gedragingen van mensen (en de onstane cultuur daarrond) niet afkeuren, en daar een weerspiegeling van mensen in het recht en de moraal? Men veroordeelt een dief toch ook voor zijn stelen zonder daarmee zijn mens-zijn te negeren! Zijn 'tolerante' mensen begrijpen deze nuance niet omdat ze — net zoals andere moralisten — een aangevalen waarde zien in elke uitspraak. Dit laatste doet ze zowel uit ideologische blindheid als uit angst voor een hellend vlak? Hoe zou immers het debat — waarvan het

uitgangspunt hierboven werd beschreven — ontaarden in bijvoorbeeld het A. Colen-fundamentalisme? Hoe zouden ze in hemelsnaam allerlei theorie'n ontstaan waarbij homo's worden gedehumaniseerd?

Begrijp me niet verkeerd: het bestaan van homoseksualiteit op zich hindert mij niet maar wel de schijnheiligheid van een politiek-korrekte gedachtepolitie daaromtrent. Ik vind het positief dat de maatschappelijke druk op hen verzacht is, maar enkel uit humanistische overwegingen, niet omdat ik het een normaal gedrag vind. De vraag die ik stel is of onze staat wel een aberratie moet proberen te institutionaliseren in plaats van normaal gedrag als norm te verheffen. Dit egalitarisme heeft toch geen effect en leidt tot absurditeiten (homohuwelijk,...) als zeldijk verval (het anstellende exhibitionisme van de roze zaterdag,...). Het wordt hoog tijd dat men over deze punten eens een open discussie voert want de nieuwe overgevoeligheid rond dit thema zorgt ervoor dat steeds dezelfde meningen worden gehoord en de anderen met steeds dezelfde doodoeners genegeerd.

Laat ons een voorbeeld nemen aan *George Orwell*. Deze vond er namelijk een plezier in om in sommige van zijn meest 'linkse' opstellen (hij was kort na de oorlog jarenlang cultureel sjef-redacteur van het eerstek-inkse weekblad *Tribune*) zijn misprijzen voor de homokultuur uit te spreken in niet mis te verstane bewoordingen. Maar ja, ik heb het hier dan ook over een grote vrije geest, wat nog altijd iets anders dan de weldenkende 'intellectueel' van vandaag.

Katrien Nauwens, eerste kan psychologie

Ken uzelf, of laat iemand anders het doen

Inds begin jaren zestig is het Psychotherapeutisch Centrum (PTC) van de KU Leuven werkzaam in het opvangen en begeleiden van studenten met persoonlijke problemen. Om zijn werking te verduidelijken naar de bevolking op de campus heeft centrum recent een aantal folders uitgegeven. Wij legden de koördinatrice Marie-Anne De Wulf, reeds meer dan twintig jaar werkzaam op het PTC, op de bank, nota-boekje in aanslag.

Veto: Hoe komen mensen hier op het PTC terecht?
Marie-Anne De Wulf: «Wij merken dat hier heel veel mensen op eigen initiatief terecht komen. Er zijn ook doorverwijzingen vanuit de Dienst Studie-advies of de Sociale Dienst, of via monitoren en mensen van een ombudsdienst. Er zijn er ook die op aanraden van hun ouders of de PMS-dienst van hun vroegere school naar hier komen.»
Veto: Hoe wordt gekozen wat voor hun de beste therapie is?
De Wulf: «Er wordt eerst een intake afgenomen, een eerste gesprek met één van onze vaste therapeuten. Daarin proberen we dan een beeld te krijgen van de problematiek. Daarop volgend zullen we in een teambespreking kijken welke aanpak het beste is voor die persoon. Dit kan gaan van een groepsterapie voor sociale vaardigheden tot individuele psycho-analyse. Het kan zijn dat er nog niet voldoende duidelijkheid is, dan volgt een tweede gesprek met een andere psychiater waar er dieper op de problemen kan ingegaan worden. We hebben dan een heel aanbod waaruit we kiezen.»

Dat is waarom die folders er zijn, omdat veel studenten niet goed weten wat therapie is en welk aanbod wij hebben. De folder 'eerste kennismaking' is er ook om mensen te laten bekijken of therapie voor hun probleem de juiste oplossing is. Er zijn emotionele problemen die eigen zijn aan het leven en die ieder gezond mens kan verwerken, dit zijn rouw, verdriet of 'het is gedaan met je lief'. Wij zijn niet bedoeld als een eerste-lijn-opvang, maar willen eerder een tweede-lijn-opvang zijn, voor mensen met een structureel probleem.»

Opener

Veto: Is er een evolutie in het aantal studenten die hier komen en hoe verklaart U die?
De Wulf: «De laatste twee jaar zijn er telkens een honderd studenten meer. Nu helpen we er een zeshonderd. Deze evolutie heeft meerdere redenen. Buiten de groei van het centrum zelf is de overheveling van de faalangstraining van de dienst studie-advies naar hier. Dit gebeurde omdat men zag dat faalangst vaak meer achterliggende oorzaken heeft dan alleen het studiedrag van de student. Een andere belangrijke evolutie ligt in het opener worden van de maatschappij tegenover dit soort problemen. Het is niet meer zo een taboe als in het begin van de jaren zestig.»
Veto: Voor heel wat mensen kan naar hier stappen toch nog één drempel zijn. Wat doen jullie daaraan?
De Wulf: «We hebben in het verleden een zekere terughoudendheid gehad om reclame te maken voor het centrum. Dit was uit vrees dat we hier overrompeld zouden worden door mensen die eerder gebaat zijn met eerste-lijn-opvang en we zo niet de juiste service zouden kunnen bieden aan

mensen die ons echt nodig hebben. Daarvoor hebben we ook voor twee soorten folders gekozen: één algemene voor iedereen en zes specifiekere voor elke therapie voor de reeds vernoemde mensen die studenten begeleiden. Bij de presentatie van de folders bleek immers dat er bij de mensen die studenten begeleiden een grote vraag is om hierin te kunnen verdiept worden. We denken er dan ook aan om de volgende jaren hier specifieke aandacht aan te geven en meer met hen te gaan werken. De doorverwijzing zal op die manier vlotter verlopen.»

Identiteit

Veto: Is er een merkbaar verschil tussen fakulteiten wat betreft het beroep doen van studenten op het PTC?
De Wulf: «Het zijn vooral mensen uit de Humane Wetenschappen en binnen deze groep de mensen van psychologie die het vaakst hier terecht komen. Dit is vooral te

verklaren omdat deze mensen binnen hun studie heel vaak met deze problemen geconfronteerd worden en de drempel daarvoor minder hoog wordt. Mensen uit de Eksakte wetenschappen krijgen we hier veel minder over de vloer, de drempel ligt voor hen veel hoger. Kenmerkend is dat monitoren uit die fakulteiten op onze presentatie-avond om bijkomende informatie vroegen.»

Veto: Zijn de behandelde problemen vaak gelinkt met de evolutie in het universitair onderwijs?
De Wulf: «Er zijn linken, maar deze zijn meer met de maatschappelijke evolutie verbonden. We zien dat steeds meer mensen uit problematische gezinnen komen, en dan bedoel ik dat zeker niet louter financieel. Vaak gaat het om studenten uit uiteengevallen gezinnen, éénoudergezinnen of gezinnen waar het tussen de ouders niet goed gaat. Ook problemen die met seksuele identiteit te maken hebben hadden we vroeger veel minder. Het is niet zo dat er vroeger minder problemen waren, maar er is zeker veel meer openheid tegenwoordig. Ondanks die openheid zijn er wel nog heel veel mensen die vragen om er niets van tegen de ouders of anderen te zeggen. Wij handelen onder beroepsgeheim, zodat voor studenten hier geen twijfel over bestaat.»

Veto: In examenperiodes of tijdens de voorbije periodes worden deze problemen veel akuter. Hebben jullie dan een speciale noodopvang of een permanente?
De Wulf: «Neen. Mensen die bij ons komen, volgen een therapie waarin stapsgewijs en op lange termijn naar een oplossing wordt gewerkt voor de grond van het probleem. Voor acute problemen tijdens de blok of examens zijn wij niet beschikbaar. Een ombudsdienst of een examentelefoon komen aan deze problemen tegemoet.»

Yves Dejaeghere: Voor meer concrete informatie over het Psychotherapeutisch Centrum en hun aanbod van therapieën, zie kadertje op deze pagina.

(foto Ivan Put) deze pagina.

Als zij het niet weten, wij zeker niet

Het psychotherapeutisch centrum (PTC) wil studenten die psychische moeilijkheden ondervinden, aanmoedigen niet bij de pakken te blijven zitten en tijdig naar een oplossing te zoeken. Problemen kunnen van velerlei aard zijn, de oplossingen ook. Een greep uit het aanbod: Er zijn korte begeleidingen, individuele psychotherapie, groepsterapie, thematische groepen en medisch-psychiatrische hulp. Als je contact opneemt met het PTC zullen ze je uitnodigen voor een intakegesprek waar ze naar je probleem luisteren, en achteraf in besloten vergadering beslissen welke oplossing voor jou gepast kan zijn. Je kan met hen contact opnemen in de Naamsestraat 63, of bellen op 016/32 43 43. Als je het eerst eens wil bekijken vraag dan de folder 'eerste kennismaking' van het PTC bij je ombudsman of bezoek hun website (<http://www.kuleuven.ac.be>).

Voor de mensen die met faalangst kampen is er 'Faalangst: een doe-het-zelf-handleiding' die je voor 60 frank (nog geen twee Euro) kan afhalen op het PTC. Durf je dat niet of is dat te ver, dan kan je ook 100 frank. (al een stuk meer dan twee Euro) storten op het rekeningnummer 431-0372101-76 onder vermelding 'FA-brochure'. Vergeet niet je juiste adres te vermelden.

(yd)

Faalangstraining, meer durf voor minder lef

Leren zwemmen, nu alleen in water

Iedereen is wel eens het angst-zweet uitgebroken bij het binnengaan van het examenlokaal, misschien zelfs nog vorige week. Voor sommigen onder ons, de faalangstigen, is die angst echter systematisch en van dergelijke aard dat ze de studies op zich in het gedrang kan brengen. Sinds bijna dertig jaar worden door het Psychotherapeutisch centrum (PTC) groepsterapieën gegeven om deze studenten te helpen. Hun model werd reeds naar het buitenland geëxporteerd. Walter van Horebeek en Eric Depreeuw namen ons onder de vleugels.

Veto: Hoe verlopen deze sessies praktisch?
Van Horebeek: «De therapie bestrijkt twintig uren, twee maal per week een

sessie van twee uur, gespreid over vijf tot zeven weken. Om voor iedereen geschikte uren te vinden besteden we vaak de volledige eerste sessie met het opstellen van de agenda. Er begint een reeks sessies in oktober en één iets na de lesvrije week.»
Veto: Wat gebeurt er in die eerste sessies?
Van Horebeek: «In de eerste sessie worden er een aantal faalopdrachten gegeven, zoals een leesopdracht in een te beperkte tijd. We proberen dan met hen te kijken van waar de angst komt. De tweede sessie geven we relaxatie-oefeningen voor de ademhaling en een beheersing van het lichaam.»
Veto: Hoe bouwen jullie verder op die faalervaring bij jullie klanten?
Van Horebeek: «Vanaf de derde sessie gaan we de cognitieve toer op. We proberen via redeneringen aan te tonen dat de visie van de faalangstige over zijn taak niet

strookt met de objectieve realiteit. Daar zijn we dan een zeven van de tien sessies mee bezig.»
Eric Depreeuw: «De oorsprong van onze methode ligt in de psycho-analyse. Men kwam daar tot de constatactie dat faalangstigen twee soorten verwringingen hebben ten opzichte van de realiteit. Als we de faalangstigen vooral kunnen aan tonen dat hij die verwringingen heeft, zal het waarschijnlijk iets beter gaan.»
Veto: Hoe verwringen zij die realiteit en hoe proberen jullie dit bij hun aan te tonen?
Depreeuw: «Veel faalangstigen denken dat iedereen er mee kampt, wij tonen hun aan dat dit niet zo is. De objectieve realiteit voor hen is immers dezelfde als voor hun medestudenten. We willen ook niet dat ze te positief denken want dat is even onrealistisch. Hun denken moet in overeenstemming komen met de realiteit. Er zijn twee

soorten verwringingen: de katastrofering zoals 'als ik hier niet in slaag zijn de gevolgen rampzalig', en het overschatten van de mogelijkheid van mislukking.»

Van Horebeek: «We gaan eerst niet in discussie, maar we gaan meedeneren.»
Depreeuw: «We gaan hun verwringing zo verder 'uitdenken' tot ze in de discussie vastlopen in hun eigen hersenspinsels. Dan komt er vaak een weerstand zoals 'Ik kan daar toch niets aan veranderen, ik ben zo'. Vervolgens is er een moeizaam proces om op gestructureerde manier die visie om te buigen, hierin zijn de therapeut en metertijd de groep zeer actief.»

Veto: Hoe moeten we de resultaten van de therapie inschatten?
Van Horebeek: «We nemen al sinds jaar en dag dezelfde test af om de faalangst te meten. Dit gebeurt bij de aanvang, achteraf en een aantal weken na het eindigen van de sessies wanneer er een follow-up is. We merken wel dat onze training deze studenten resisterter tegen hun verwringing heeft gemaakt.»

Yves Dejaeghere: Voor meer informatie zie kadertje op deze pagina.

Er was eens een te ijverige student

Het is de bedoeling dat binnenkort het lesconcept begeleid zelfstudie (BZ) aan de hele unief wordt ingevoerd. Om de eerstekanners een aangepaste studiemethode bij te brengen, getuigen in de opleiding Pedagogie tweedekanners en bissers op video dat het er bij BZ niet langer op aankomt de cursus van buiten te leren.

Het verouderde ex-cathedra-onderwijs is wereldwijd aan een terugkeer begonnen. "Verschaf de studenten geen kennis, leer hen om kennis te vergaren", luidt het overal. Wordt er in de achterhoede nog gedebatteerd over het al dan niet invoeren van BZ als lesconcept voor de hele KU Leuven, in de voorhoede worden de nodige onderzoeken verricht om het concept op relatief korte termijn in de praktijk om te zetten.

In het volgens het BZ-koncept onderwezen vak Fundamentele Pedagogiek besdiscussieren professor Mariette Hellemans en de eerstekanners Pedagogie teksten van pedagogen, psychologen en filosofen. De doelstelling van het vak is tweevoudig. Ten eerste is het de bedoeling dat de studenten een methode bijgebracht wordt voor het lezen van een filosofische tekst rond opvoeding. Ten tweede worden de studenten ertoe aangezet een eigen visie op opvoeding te ontwikkelen, waarin ze de vakinhouden van de volgende jaren kunnen kaderen. De studenten verwerven dus een systeem om alle mogelijke visies op opvoeding kritisch te bekijken in plaats enkel het feitenmateriaal uit het hoofd te leren, feitenmateriaal waarvan ze een half jaar later vaak al een aanzienlijk deel vergeten zijn.

Zelfskoring

In hoorcolleges worden de problematiek van het vak en de te volgen studiemethode steeds opnieuw toegelicht. In werkkolleges worden thuis voorbereide opdrachten in kleine groepjes gezamenlijk opgelost, om de werkmethode in de vingers te krijgen. Op het proefexamen in november past de student de methode voor het eerst zelfstandig toe. Aan de hand van een van de prof gekregen verbeterleutel — die de criteria bevat waaraan een goed antwoord hoort te voldoen — verbetert de student dan het eigen examen. Vervolgens kwoteert de prof het examen en voegt er bemerkingsen aan toe, waarna de student nog eens inzage krijgt in die verbeteringen en de beoordeling door de prof. Na het proefexamen bekijkt de student de resterende teksten in de reader, dit keer met een beeld van het uiteindelijk examen in het achterhoofd. Het juni-examen vormt dan het laatste evaluatiemoment.

Op dat examen krijgen een in de les niet besproken tekst voorgeschoteld die ze vooraf thuis hebben gelezen en eventueel in groepjes bediscussieerd, plus een stelling. De examenopdracht bestaat erin uit te leg-

gen of de auteur van de tekst zou instemmen met de stelling en te argumenteren waarom, of waarom juist niet. Kern van het examen vormt de vergelijking van de vooronderstellingen aan de basis van de examenstelling met de vooronderstellingen van de auteur. Het redeneerproces en de coherentie van het antwoord zijn daarbij belangrijker dan de inhoudelijke conclusies.

Wat blijkt echter? Slechts tweeëntwintig procent van de studenten slaagt. Ondanks alle raadgevingen verwerken vele eerstekanners de reader op de verkeerde manier en blijven vasthouden aan 'juiste' of 'verkeerde' inhoud.

Reproductie

Professor Fundamentele Pedagogiek Mariette Hellemans: «Eigenlijk is binnen psychologie geen enkele prof op reproductie gericht, maar uiteindelijk wordt reproductie toch nog gevaloriseerd. We vertellen de studenten weliswaar dat het er niet op aankomt de in de lessen aangebrachte elementen terug te spelen, maar we laten wie zich tracht te redden met elementen uit de cursus en dat in een mooi geheel samenbrengt toch nog slagen. We dachten immers: "Ze komen nog maar uit het secundair onderwijs." Door bij te passen weerlegden we echter de boodschap die we hen gaven, waardoor de ouderejaars de eerstekanners vertelden — de beroemde oral history aan de universiteit —: "Wanneer je de inhoud goed kent, zal je wel slagen." Enkel voor het vak Fundamentele Pedagogiek wordt sinds enkele jaren strikt geëvalueerd volgens de vooropgestelde doelstellingen.»

Het lage slaagpercentage is ten dele aan de onduidelijkheid omtrent de examenvorm te wijten. In het middelbaar werden de studenten immers vooral op reproductie getest en aan de unief is het voor de meeste vakken niet anders. Vakken die van het normale exameningspatroon afwijken, veroorzaken verwarring. De eerstekan-

studenten pedagogie geloofden Mariette Hellemans nooit echt wanneer ze hen verzekerde dat ze de teksten niet hoefden te kennen. Vandaar de idee om herkenbare medestudenten, tweedekanners of bissers, op video voor heel de groep hetzelfde te laten zeggen. Studenten moeten hun studiemethode aanpassen aan het soort les. De videomontage — gerealiseerd door de Audiovisuele Dienst van het Leuven

Instituut voor Nieuwe Onderwijsvormen (Linov) — werd een blits, flashy, niet van enige humor gespeend pareltje.

Veto: Loopt men niet het gevaar dat met dit nieuwe systeem de intelligentsten en diegenen die in staat zijn snel de essentie uit een tekst te halen zullen slagen, terwijl nu vooral de mensen met veel discipline en een goed geheugen slagen?

Hellemans: «Zoals ik in mijn rapportering aan de Onderwijsraad heb aangeduid, kan je grosso modo drie soorten studenten onderscheiden. Er is een groep waarvan ik denk dat ik hen de methode nooit zal kunnen bijbrengen, er is een groep die, wanneer ik het materiaal en een probleemstelling aanbrenge, daarmee zelfstandig zal kunnen werken, en er is een groep studenten die de methode en het zelfstandig werken nog niet heeft verworven wanneer ze hier aankomen, maar die het kan leren. Het is echter hoe dan ook zo dat met onze manier van werken goede studenten betere punten halen en zwakkere studenten slechtere punten. Op termijn willen we echter het soort begeleiding bij de zelfstudie voor de individuele student gaan differentiëren. Niet voor elke student hebben werkzittingen, een proefexamen, zelfskoring en een video evenveel zin. Op termijn willen we een zo ruim mogelijk aanbod creëren om zoveel mogelijk studenten over de streep te halen.»

Bloksysteem

Veto: Hoe verhouden zich de examenresultaten voor BZ-vakken en vakken met reproductie-examens tot elkaar? Eén van de tweedekanners zei op de video: "Vijf BZ-vakken en vijf klassieke vakken en het soort studenten dat de tweede kan haalt, zou er compleet anders uitzien."

Hellemans: «Er is inderdaad een geringe overeenkomst tussen de punten voor BZ-examens en de uitslagen voor reproductie-examens.»

Veto: Onlangs werd op de Akademische Raad het Onderwijsbeleidsplan — dat pleit voor de invoering van het concept Begeleide Zelfstudie voor de hele unief — door de dekanen op de lange baan geschoven.

Hellemans: «We moeten nu toch in de richting van BZ verderwerken, wanneer we aan universitaire vorming opnieuw een inhoud willen geven. We zouden ook een grote stap vooruit doen door van het week-systeem — twee uur van een vak per week — af te stappen en te veranderen naar een bloksysteem, waarbij gedurende enkele weken intensief rond één vak wordt gewerkt. Je kan immers niet serieus rond een thema of een tekst werken wanneer telkens een ganse week tussen twee lessen zit. Wanneer je met een bloksysteem, moet de evaluatie daar wel onmiddellijk op volgen en niet een half jaar later in juni.»

Veto: Misschien moeten er gewoon minder vakken zijn, ook met het oog op de studiebelasting voor de student.

Hellemans: «Wanneer je BZ als concept en als werkvorm invoert, kan je kwa vakkenaantal en -organisatie niet blijven voortwerken zoals nu. Studenten op zo'n intensieve, persoonlijke manier met teksten of ander materiaal laten werken zonder tot een reductie van het aangeboden volume over te gaan, is niet mogelijk. Je vraagt immers studenten om van bij het begin van het jaar op een intensieve manier in het proces in te stappen.»

«De strenge indeling per vak zou moeten verdwijnen. Aanverwante vakken zouden ten dele rond dezelfde teksten kunnen werken en daarbij de begeleiding van de studenten over de drie docenten verdelen.»

Veto: Hebben jullie er nog nooit aan gedacht één examen te organiseren voor verwante vakken?

Hellemans: «We hebben dat al eens gedaan, gedeeltelijk en op vrijwillige basis. De drie docenten van Fundamentele Pedagogie, Fundamentele Wijsbegeerte en Historische Pedagogie hadden zich bereid verklaard om één examen te organiseren over 'Zeit des Weltbildes' van Heidegger. Voor elk van de vakken zou hierop de helft van de punten staan, waarna voor de student in kwestie een deel van de stof gewegiel. Elk van de drie docenten stelde een opdracht, die de studenten thuis konden oplossen. Eerst werd een eerste versie bij de docent ingeleverd. Daarop volgde een bespreking, waarna de definitieve versie mocht worden ingediend. Maar slechts heel weinig studenten maakten van die mogelijkheid gebruik, hun tweede versie was soms slechter dan de eerste en sommigen gaven de paper in 'onderaanmerking'.»

Middelbaar

De uniefs kunnen niet wachten tot het middelbaar onderwijs leerlingen met een goede studiemethode aflevert. Wanneer de unief enkel degenen, die na de eerste kan met de nodige hulp een goede studeerhouding en werkmethode verworven hebben, laat slagen, zal dat een signaal geven aan het middelbaar onderwijs. Een deel van de geslaagde studenten zal later zelf in het hoger middelbaar lesgeven, zodat de unief op termijn haar instroom mee zal beïnvloeden.

Kristof Messiaen

de Vlaamse Technische Kring en de VVLto nodigen u en uw partner van harte uit op het

13e Arenberg Galabal

op zaterdag 6 februari 1999, vanaf 21u30
in het mooie decor van het Arenbergkasteel

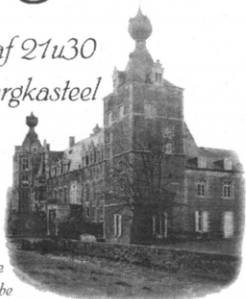
Aoondkledij gemensd

Toegang: leden 400 BEF, niet-leden 550 BEF.

Reservatie en inlichtingen op het VTK vzw-secretariaat.

Woonwijk Arenberg, Steengroenenlaan 5/5/0, 3001 Heverlee

Telefoon: 016/20.00.97, of galabal@otk.student.kuleuven.ac.be

Gedaan met van buiten blokken?

Begeleide Zelfstudie (BZ) is zowel een concept als een werkvorm. Als concept overspant het het volledige opzet van een universiteit en haar opleidingen. Begeleide zelfstudie als visie op onderwijs streeft naar een verhoging van de zelfwerkzaamheid van de student. Niet kennis als produkt, maar kennis als proces staat centraal. Gepoogd wordt methodes aan te leren in plaats van inhouden. Samen met de methodes worden inhouden meegegeven, maar ze dragen niet het accent: de examens zijn niet gericht op passieve reproductie, maar op het zelfstandig actief toepassen van de verworven methode. Inzicht, overzicht, methodiek, visie en creativiteit zijn belangrijker dan feitenkennis. Hoewel begeleide zelfstudie als concept haaks staat op het klassieke ex-cathedra-onderricht, sluit het een beperkt aantal hoorcolleges (als werkvorm) niet uit. Begeleide zelfstudie als werkvorm verwijst hoofdzakelijk naar het werken in kleine groepen, waarbij de student zelf — geholpen door de begeleidende docent — de informatie verzamelt, deze in kleine groepjes verwerkt en taakgeoriënteerd toepast.

(km)

Het gelaat van de ander

De Sociale Raad der Leuvense studenten — een geleiding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (LOKO) — roept de studenten op om tijdens de tweede en laatste week van het kampusasiel langs te gaan in het Arenberginstituut. Tijdens de afgelopen lesvrije week richtten de studenten zich vooral op de academische wereld. Een gesprek tussen de papierlozen en de rektor leverde alvast het nieuws op dat de KU Leuven binnenkort met een standpunt naar buiten zal komen.

Na ultieme gesprekken maandagavond hebben uiteindelijk drie groepen vluchtelingen hun intrek genomen in de ruimte die de KU Leuven ter beschikking stelt. Dat de papierlozen die betrokken waren in het kerkasiel in Antwerpen en later in het schoolasiel in twee Leuvense freinetsscholen zouden samenwerken met Sociale Raad, was al langer geweten. Deze vluchtelingen — voornamelijk Kongolezen — leven samen met een groep Leuvense Koerden en een aantal Aziatische sans-papiers die eveneens in Leuven hun thuisbasis hebben.

De eerste week van het kampusasiel richtte men zich — omwille van de lesvrije week — vooral op de academische wereld. Het hoogtepunt voor de vluchtelingen was zondermeer de ontmoeting met de rektor, afgelopen woensdagavond. Rektor Oosterlinck legde een kort statement af, en luisterde vervolgens naar de verschillende sans-papiers. Voor het eerst stelde hij dat de KU Leuven — ondermeer omdat de studenten dat met aandacht vragen — wel degelijk met een standpunt over het vluchtelingenprobleem over de brug zal komen. Totnogtoe vertrouwde de rektor die taak toe aan het Centrum voor Kristelijke Ethiek, dat al geruime tijd aan een onderbouwde tekst werkt. Een tekst die evenwel te lang op zich laat wachten, in die mate dus dat rektor Oosterlinck liet verstaan dat — als die tekst binnen afzienbare tijd niet voltooid is — er een alternatief standpunt komt. Nogmaals herhaalde rektor Ooster-

linck dat hij eigenlijk rekent op het Zelfstandig Akademisch Personeel (ZAP) — de profren met andere woorden — om het initiatief te nemen. De KU Leuven kan die initiatieven dan al dan niet onderschrijven. Sommige profren zijn gespecialiseerd in deze materie en dus veel beter geplaatst om zich erover uit te laten, is de redenering achter dit standpunt. Een opvatting — die bij gebrek aan dergelijke initiatieven — nu dus verlaten wordt. Daarnaast beloofde de rektor ook om het probleem in zijn politieke contacten aan te kaarten.

Binnenkort wordt het Arenberginstituut verbouwd en neemt kunstencentrum Stuc er zijn intrek. Nu nog kun je binnenlopen en onder de Scorpio-studio's afdalen naar de kelderverdieping. Langs weerskanten van de lange zaal staan oude witzijzeren bedden. Vooraan staan kleine tafeltjes en stoelen in terrasvorm opgesteld, met errond groepjes vluchtelingen en bezoekers. Rechts staat een kaduke frigo en een kleine tafel, samen met een geïmproviseerde toog. De sans-papiers drinken bijna allemaal Leffe. De vluchtelingen zitten soms bij elkaar, vaak in groepjes. De Kongolezen gestikuleren vertellend, de Koerden zwijzaam lachend.

Het is een opsplitsing die niet alleen door vriendschapsbanden en culturele verwantschap bepaald wordt. De situatie van de groepen vluchtelingen is niet geheel dezelfde, wat zich ook weerspiegelt in hun verzuchtinger. Van de zowat vijftigduizend papierlozen in België, is ongeveer de helft Kongolees. Omdat de problemen met de voormalige Zairese diktator Mobutu minstens vijf jaar oud zijn, verblijven veel Kongolezen al lange tijd in ons land. Deze sans-papiers — waar uiteraard ook mensen van anderen nationaliteiten bijhoren — hebben zelf de 'Nationale Koördinatie van Mensen zonder Papieren' opgericht, een overkoepeling die het kerkasiel koördineerde, en nu het schoolasiel. Nauw aanleunend bij de Nationale Beweging voor Mensen zonder Papieren — ook al een overkoepeling, maar nu van verschillende organisaties die zich kunnen scharen rond een gemeenschappelijk eisenplatform — vragen zij dat

rekening gehouden wordt met de illegale periode die iemand in België doorgebracht heeft, en ijveren ze voor een algemene regularisatie voor de papierlozen die hier al langer dan vijf jaar verblijven. Een eis die — puur politiek gezien — veel haalbaarder is dan een algemene regularisatie tout court.

Boot

De andere sans-papiers zijn vooraansnóg minder goed georganiseerd, ze zijn hier vaak nog niet zo lang en dreigen uit de boot te vallen als effectief rekening gehouden wordt met de periode van illegaal verblijf en de eis dat een sans-papiers hier vijf jaar moet wonen vooraleer geregulariseerd te worden. Niet toevallig leunen de Koerden bijvoorbeeld dan ook dichter aan bij de eisen van het Komitee tegen Uitwijzingen, de Leuvense afdeling van het nationale Kollektief tegen Uitwijzingen. Het Kollektief kan zich niet scharen achter het platform van de Nationale Beweging, omdat die niet ver genoeg gaan in hun eisen. Zij pleiten voor een algemene regularisatie van alle papierlozen die in België verblijven. Sommigen van hen wijzen erop dat er in

België sinds 1974 geen zo'n regularisatie meer geweest is. Om te bewijzen dat zo iets wel degelijk mogelijk is, verwijzen ze naar onze buurlanden en andere landen van de Europese Unie — Italië bijvoorbeeld — waar zo'n algemene regularisatie in recentere tijden wel mogelijk was.

Maar zoals een studentenvertegenwoordiger van Sociale Raad het uitdrukte: "Als de lengte van de verschillen één centimeter bedraagt, dan bedraagt de lengte van hun gelijkenissen één meter." Allemaal zijn ze — de Belgische wapenspreuk indachtig — zich bewust van het belang en de noodzaak van eendracht. Elke middag gaan ze om de beurt naar Alma Twee om studenten te sensibiliseren, hen uit te nodigen naar het Arenberginstituut te komen luisteren naar hun verhalen en te discussiëren over hun problemen. Elke avond wordt de kelderruimte van het Arenberginstituut omgevormd: afgelopen dinsdag en vrijdag kon je naar een vluchtelingenkafé, woensdag was er een culturele avond met djembemuziek en filmvertoningen, en donderdag ging een getuigenissenavond door. Wellicht omwille van de lesvrije week, was het publiek op die avonden evenwel niet talrijk. Deze week worden de activiteiten niet opgevoerd, met ondermeer twee debatten, optredens en vluchtelingenkafés. Overdag zullen de sans-papiers de lessen afgaan, om de studenten zelf uit te nodigen naar hun problemen te luisteren. Vluchten kan niet meer.

Benny Debruyne

(foto Ivan Puti)

Vluchtelingen spreken met buitenlandse studenten

"Als je een hond uithongert, leert hij gehoorzamen"

Din het kader van het asiel dat de KU Leuven op dit moment aan sans-papiers verleent, zou Sociale Raad buitenlandse studenten konfronteren met de vluchtelingen. Ondanks de lage opkomst van de studenten, vond er een interessant en soms verhit gesprek plaats over de problemen van vluchtelingen, regularisatie en de Noord-Zuid-verhoudingen.

Het kafé van Pangaea was vorige zaterdag gevuld met sans-papiers uit Kongo, Koerdistan, Birma en Nepal en ongeveer een tiental studenten, voornamelijk van Arabische afkomst. De vluchtelingen zaten aan tafeltjes rechts in de zaal, de studenten links. Iedereen kon het woord nemen maar het waren voornamelijk de illegalen die zich roerden. De weinige studenten voelden zich op sommige momenten duidelijk geïsoleerd. Men deed ietwat bitterder over hun lage opkomst, alhoewel die deels te verklaren was vanuit de beperkte bekendmaking van het op zich toch wel interessante initiatief. Bovendien was geen enkele 'objektieve' deskundige aanwezig. Maar woensdag konden profren en andere specialisten aan hun trekken op een academisch debat rond vluchtelingenproblematiek.

De illegalen leidden het debat in en gaven te kennen dat zij het gesprek vooral

wilden voeren rond een vermenschlijking van het asielbeleid en rond regularisatie voor mensen die hier reeds twintig jaar verblijven. Zij komen niet op voor open grenzen, maar vinden wel dat de vluchtelingenproblematiek meer als structureel probleem benaderd én opgelost moet worden.

Bourgeois

Volgens de Konventie van Genève moet een asielprocedure afgerond zijn in zes maanden. In België sleept dit echter gemakkelijk aan tot zes jaar en meer. Als mensen na zo'n lange tijd dan het bevel krijgen het land te verlaten binnen de zoveel dagen, zijn ze hier al helemaal ingeburgerd. Ook het verloop van de asielprocedure zelf werd als niet humaan bevonden. Negentig procent van alle aanvragen wordt afgewezen, na de afname van twee verhoren, die snel en beperkt gehouden worden. "Men behandelt je alsof je een crimineel bent", zei Marmalee, een staatsloze uit Zuid-Oost-Azië. Veel mensen krijgen niet alles verteld. Maar als ze in het tweede verhoor dingen bijvoegen of weglaten omdat ze ze vergeten zijn, vindt men hen ongeloofwaardig en worden ze uitgezeten.

Op een vraag van James, een Engelse erasmusstudent, "Waarom vluchten jullie in

plaats van te vechten in jullie land? Laat je zo niet de mensen die achterblijven aan hun lot over?", kwamen veel emotionele reacties. Lea uit Kongo stelde dat het merkbaar is dat de aanwezige studenten kinderen van rijken zijn. "Toch vechten wij ook voor die petits bourgeois", ging het verder. De vluchtelingen weerlegden het vooroordeel dat de vluchtelingen profiteurs zijn: "Waar denk je dat de Antwerpse diamanten vandaan komen?"

Hond

Ook het structurele aspect van het vluchtelingenprobleem werd aangekaart. "Als men hier de ongelijke Noord-Zuid-verhouding in stand houdt, is het niet verwonderlijk dat mensen vluchten", zo werd gesteld. "Mensen willen niet vluchten. Zo prettig is het niet je familie, vrienden en land achter te laten", zei de Koerdische vluchteling Lokman: "In Turks Koerdistan zijn reeds 2500 dorpen aangevallen en uitgebrand. Ik wou de verplichte legerdienst niet vervullen, omdat ik dan zou moeten vechten tegen mijn eigen volk. Van toen af stond ik geboekstaafd als terrorist, daarom ben ik gevlucht. Maar ik blijf hier vechten voor mijn volk. Wij vragen niet dat het Westen onze problemen komt oplossen, maar we vragen wel een eerlijke kans. De Verenigde Staten, West-Europa en Israël

moeten ophouden met wapens verkopen aan Turkije."

Tijdens het gesprek werd ook gevraagd een verschil te maken tussen economische en politieke vluchtelingen. Enkel de sans-papiers gaven hierop een antwoord. Er werd gezegd dat zulk onderscheid een vergissing is: iedereen heeft recht op leven. Of je nu sterft door vervolging of door honger, elk mens zal zo'n situatie trachten te ontvluchten. De papierlozen waren het er roerend over eens: "diktatoriale regimes proberen geïsoleerde groepen te breken op allerlei manieren. Als je een hond uithongert, zal hij leren gehoorzamen, is hun redenering. Politiek en economie hangen dus samen."

Na het debat spuiden sommige buitenlandse studenten echter wel hun mening over iets wat ze blijkbaar niet meer durfden in het openbaar — op hun weinige interventies werd misschien te aanvullend gereageerd. "Veel hoge idealen", zo stelde James, "maar niet verwezenlijikbaar". Ondanks de misverstanden die blijven bestaan, heeft dit gesprek toch wel een aantal problemen van de asielzoekers duidelijk gemaakt. Een poging om de studenten — niet enkel de buitenlandse — bewust te maken, die deze week zal worden verdergezet.

Margo Foubert

Akademisch debat rond vluchtelingenproblematiek

woensdag 27 januari 20.00 u, in HOG 2.28
(Naamsestraat 69)

Panel:

Prof. Marie-Claire FOLETS (Antropologie)
Prof. Albert MARTENS (Sociologie)
Prof. Antoon VANDEVELDE (filosofie)
Johan WETS (Hoger instituut voor de arbeid)
Een afgevaarde van het kommissariaat voor de
Vluchtelingen en Staatslozen
Pieter DE GRUYSE (Overlegcentrum voor integratie
van vluchtelingen)

Moderator: Koen VIDAL (De Morgen)

Politiek studentendebat rond asielbeleid

donderdag 28 januari om 20.00 u,
in HOG 2.28 (Naamsestraat 69)

Panel:

Agalev-Studenten
Christen-Democratische Studenten
Jong-Socialisten
VLD-jongeren

Moderator: Bart EECKHOUT (De Morgen)

Multikulturele optredens in Sedes (Vlamingenstraat 87)

Maandag 25 januari 18.30 u:
Staro Grad (volksmuziek uit ex-joegoslavië)

Dinsdag 26 januari 18.30:
Cubaanse volksmuziek

Woensdag 27 januari 18.30:
Afrikaanse muziek

Donderdag 28 januari 18.30:
Abu Zeid (Koerdische muziek)

Gedurende de gehele week vindt u ons ook in

Alma II
elke middag met een petitiestand

het vluchtelingenkafé
(Arenberginstituut-Naamsestraat 96)

de lessen
(een extra reden om eens te gaan!)

SOCIALE RAAD
(LOKO)

**Sociale Raad (Loko),
's Meiersstraat 5,
016/22.95.41**

SOCIALE RAAD
(LOKO)

Club Med in de tropen

Helena Vandebecq zit in haar laatste jaar Landbouwkunde en ging vorig jaar drie maanden naar Ghana. Ze kreeg daarvoor een beurs van de Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking (IRO). De IRO geeft reisbeurzen aan studenten die in het kader van hun studie één tot drie maanden naar een ontwikkelingsland willen. Helena onderzocht de werking van een Ghanese palmoliebedrijf en presenteert dit jaar haar bevindingen in de vorm van haar eindverhandeling.

Veto: «Wat heb je precies gedaan in Ghana?»
Helena Vandebecq: «Ik moet er eerst en vooral bij zeggen dat ik een beetje een uitzondering ben op de andere studenten die een IRO-beurs krijgen. Het is namelijk niet gebruikelijk dat je met zo'n beurs naar een ontwikkelingsland gaat om er bij een prive-bedrijf te werken. De regel is dat je er aan een universiteit of een NGO verbonden bent. Aangezien ik voor een prive-ontwikkelingsproject heb gekozen, bedroef mijn beurs maar 25 000 fr in plaats van 50 000 fr. Daarnaast was de voorwaarde dat ik onderzoekingen deed in functie van mijn eindverhandeling en niet in functie van het bedrijf.

Ik heb in Ghana onderzoek verricht in het bedrijf van mijn vader. Hij verhandelt er palmolie, een produkt waar tafolie, zeep en shampoo van wordt gemaakt. Het bedrijf is eigenlijk een verzamelcentrum waar de palmolie naar toe wordt gebracht. Er is een bepaalde overeenkomst tussen de boeren en het bedrijf. De boeren die zich willen aansluiten bij het project, moeten voor het land en de arbeidskrachten zorgen, het bedrijf verleent de boeren krediet in de vorm van zaaigoed en technische assistentie. Wanneer de boer het fruit naar het verzamelcentrum brengt en hij er geld voor krijgt, wordt een derde van het geld achtergehouden als afbetaling van het krediet.

Voordeel

In de eerste plaats heb ik gekeken hoe het transport naar het bedrijf gebeurt en hoe het betalingstelsel in elkaar zit. Daarna heb ik uitgezocht wat de boeren er zelf van vonden. Sommigen kloegen bijvoorbeeld dat ze te lang moesten wachten op hun geld of dat de transportkosten te hoog lagen. In het laagseizoen brengen de boeren immers minder fruit naar het centrum, dus liggen de vervoerskosten hoger in vergelijking met het hoogseizoen. Daarom verkopen sommige boeren hun fruit in het laagseizoen aan derden, wat volgens het contract met het verzamelcentrum niet mag. Dit probleem heb ik ook onderzocht.»

Veto: «Heb je dan veel contact gehad met de bevolking?»

Vandebecq: «Ja, ik heb in totaal 340 boeren ondervraagd. Dit was niet evident, ten eerste omdat ik hun taal niet sprak. Daarom ging er steeds iemand mee van het bedrijf die vertaalde. Een ander probleem was dat de boeren nogal wantrouwend stonden tegenover mij omdat ik blank was. Ze dachten dat ik hen kwam controleren. Ik heb hen duidelijk moeten maken dat wat ze mij vertelden, niet tegen hen zou worden gebruikt. Voor hen was het belangrijk dat ik mijn gegevens over hen niet zou doorspelen naar het bedrijf. Mijn algemene conclusies heb ik wel doorgegeven, maar op deze manier konden de problemen van de boeren ook worden opgelost. Na een tijdje waren de boeren opener tegen mij en kwamen ze wel los. Door met hen te praten, veranderde mijn opvattingen over die mensen en besefte ik hoe wij, Europeanen, anders denken dan zij denken.»

Veto: «In welke zin?»
Vandebecq: «Om een concreet voor-

beeld te geven, in mijn enquête stelde ik de vraag: hoeveel mensen wonen er in je gezin. Ik wist niet dat dit voor hen geen duidelijke vraag is en dat het gezin hier een ander begrip is dan daar. De gezinnen zijn daar namelijk heel groot omdat tantes, ooms, nichten en neven er ook bij inwonen. Het erfenissysteem is er bijvoorbeeld ook vreemd. Hier in België gaat de erfenis naar de kinderen, bij hen gaat het naar de nichten en neven van de kant van de moeder. Dus als je daar woont, erven de kinderen van je tante of oom wanneer je ouders sterven.»

Tropen

Veto: «Is het anders om in een Ghanese bedrijf te werken dan in een Belgisch bedrijf?»

Vandebecq: «Veel mensen denken dat als je naar de tropen gaat, dat je niet hard hoeft te werken. Het tegenovergestelde is waar, het is er net heel moeilijk om te werken omdat zwarten zo anders zijn. Het kan misschien neerbuigend klinken, maar je moet ze konstant controleren of ze het goed doen. Daarom krijg je meteen ook zo'n grote verantwoordelijkheid en veel mensen onder je als je er als blanke gaat werken. De mensen in Ghana zijn anders

't was er zalig onder de palmboompjes...

(foto Jimmy Debruyne)

ingesteld dan wij. Wij zijn heel gejaagd terwijl Ghanese mensen iets hebben van, 't zal wel gaan. Ook het feit dat er zo weinig voorzieningen zijn in het land, maakt het werken moeilijker. Als je kopiepapier op is bijvoorbeeld, kun je in België de telefoon nemen en het bestellen, in Ghana gaat dat niet zo gemakkelijk.

Ik ben daardoor ook veranderd en heb geleerd om meer geduld te hebben. De interviews met de boeren duurden heel lang omdat ze zolang moesten nadenken over de vragen. Ik vond dat heel enerverend, maar vaak was het ook mijn fout omdat mijn vragen niet goed gesteld waren. Nu hoeft het voor mij ook allemaal niet meer zo snel.»

Reisbeurzen voor Ontwikkelingslanden

De Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking (IRO) geeft dit jaar weer zestig reisbeurzen weg aan studenten die naar een ontwikkelingsland willen. De beurzen bedragen maximaal 50.000 frank en dienen om je ticket, reisverzekering, inentingen en visum te bekostigen. Er zijn wel bepaalde voorwaarden aan verbonden. Je verblijft moet kaderen binnen je studies (dus voor een stage, je eindverhandeling, ...) en duurt minstens één maand en niet langer dan drie maanden. Je project dient daar verbonden te zijn aan een universiteit of een NGO. Tenslotte moet je je project aanvragen in samenspraak met een lid van het academisch personeel. De aanvragen moeten worden ingediend voor 15 februari 1999. Meer inlichtingen krijg je bij Ignace Coussemant, Dienst Internationale Relaties, telefoon: 32.40.17

(so)

Veto: «Was het niet warm voor jou om daar te werken?»

Vandebecq: «Ja, het was er konstant dertig graden en dat was wel zwaar. Het was niet alleen de warmte, maar ook de luchtvochtigheid. Ik ben er dan ook een tijd ziek

Reisbeurzen voor Ontwikkelingslanden

De Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking (IRO) geeft dit jaar weer zestig reisbeurzen weg aan studenten die naar een ontwikkelingsland willen. De beurzen bedragen maximaal 50.000 frank en dienen om je ticket, reisverzekering, inentingen en visum te bekostigen. Er zijn wel bepaalde voorwaarden aan verbonden. Je verblijft moet kaderen binnen je studies (dus voor een stage, je eindverhandeling, ...) en duurt minstens één maand en niet langer dan drie maanden. Je project dient daar verbonden te zijn aan een universiteit of een NGO. Tenslotte moet je je project aanvragen in samenspraak met een lid van het academisch personeel. De aanvragen moeten worden ingediend voor 15 februari 1999. Meer inlichtingen krijg je bij Ignace Coussemant, Dienst Internationale Relaties, telefoon: 32.40.17

(so)

geweest en was bijna eerder teruggekeerd naar België. Toen ik vertrok dacht ik er beter toe te zeggen omdat ik het klimaat gewend ben. Ik heb namelijk als kind in Nigeria gewoond.»

Veto: «Hoe was dat?»
Vandebecq: «Als kind leidde ik eigenlijk

over het project en ze erop voortuitgaan. Het palmoliebedrijf is een ontwikkelingsproject omdat het aan community development doet. Dit wil zeggen dat ze dingen doen die ten goede komen aan de gemeenschap. Ze zorgen ervoor dat er scholen en ziekenhuizen worden gebouwd en dat er elektriciteit en wegen worden gelegd. Dit laatste is natuurlijk ook ten voordele van het bedrijf want als er betere wegen zijn, kunnen meer boeren hun bedrijf transporteren naar het verzamelcentrum. Verder krijgt de boer die het meeste fruit verbouwd heeft, een traktor als beloning.

Zo wordt er aan duurzame ontwikkeling gedaan want als het bedrijf winst maakt, komt dit ook ten voordele van de boer. Het is weliswaar een Belgisch bedrijf, maar er zijn ook veel Ghanese die in het management zitten. Dus moesten de Belgen wegtrekken, dan kan het bedrijf nog verder blijven draaien. Het is jammer dat er nog steeds wordt gedacht dat enkel NGO's ontwikkelingsprojecten zijn, ook prive-bedrijven kunnen op een verantwoorde manier aan ontwikkelingsamenwerking doen.

Sofie Overstijns

een dubbel leven. Eerst hebben we een paar jaar op het platteland gewoond. Ons leven daar was best te vergelijken met Club Med: we hadden er een zwembad en een tennisveld. Ons speelterrein was de jungle waar we echte apen zagen. Daarna zijn we naar de stad verhuisd en daar was het minder leuk. Toen ik zeven jaar was, ben ik terug moeten gaan naar België omdat er in Nigeria weinig behoorlijke scholen zijn.

Traktor

Veto: «Heb je in Ghana veel rondgereisd?»
Vandebecq: «Ik ben ook naar dorpen geweest waarvan de boeren hun fruit niet naar het verzamelcentrum brachten. Qua

Pumpkin Records

Tiensestraat 205
3000 Leuven
Tel 016/20 44 85 Fax
Open 13u00 - 18u30
Gesloten 205 - en Donderdag
IMPORT-SPECIALZAAK
UNIEKE SFEER & LAGE PRIJZEN

“Met wat voor een hoop stenen kom jij nu af?”

Inds 1976 graven onderzoekers van de KU Leuven in het Egyptische woestijnzand. Het onderzoeksteam doet elk jaar een vijftal weken terreinonderzoek naar steentijd-kulturen, en kan al heel wat belangrijke opgravingen op zijn palmares schrijven, zoals de ontdekking van de oudste ondergrondse mijnschachten ter wereld en het oudste graf van Egypte. Eén van de gravers is professor Pierre Vermeersch van het departement prehistorische archeologie.

Pierre Vermeersch: «Vuursteenartefakten zoals die in de tentoonstelling van studentenkring Alfa centraal staan zijn vrijwel de belangrijkste informatiebronnen voor de prehistorische archeoloog. Silix — ook vuursteen genoemd — ontstond door de langzame opeening van afgestorven, eensellige organismen die in zee leven, zoals algen en kiezelwieren. Gedurende miljoenen jaren rijgden deze deeltjes zich aan een tot silicakristallen. Deze kristallen vormen de bouwstenen voor de silixknollen die vooral in kalkgesteente te vinden zijn. Silix is harder dan staal. Bovendien kan je het heel 'voorspelbaar' bewerken: Als je op zo'n steen klopt dan splijt die — door zijn homogene structuur — altijd op dezelfde manier. Door erosie of rivierwerking komen deze vuurstenen vaak aan de oppervlakte. Het eerste miljoen jaren van zijn bestaan heeft de mens de vuurstenen gewoon ingezameld en gebruikt als werktuig.»

Veto: *Waarom gebruikte de prehistorische mens geen metalen?*

Vermeersch: «Omdat vuursteen veelal aan de oppervlakte op te rapen was, heeft het geduurd tot ongeveer tweeduizend voor Kristus eer de mens metalen ging gebruiken. Men is eerst koper gaan ontginnen omdat je dat zoals vuursteen kan verwerven. Pas bij het gebruik van keramieken ovens kon de mens dankzij hoge temperaturen andere metaalerts bewerken.»

Oker

Veto: *Wanneer duiken de eerste vuursteenmijnen op?*

Vermeersch: «Traditioneel laat men de vuursteenmijnbouw beginnen rond vierduizend voor Kristus. Nochtans zijn in Polen mijnbouwsites gevonden die teruggaan tot achtduizend voor Kristus. Ook verschillende kuilen om rode oker (verfstof) te winnen dateren al van die tijd. Maar hét wetenschappelijke nieuws op dit vlak is de ontdekking van de mijnschachten in de archeologische site Nazlet Khater die vijftendertigduizend jaar oud zijn.»

Veto: *Hoe kwamen die mensen erbij om plotseling metersdiep naar vuursteen te graven?*

Vermeersch: «Wellicht heeft de prehistorische mens in Egypte onderaan de rivier-

bedding van de Nijl vuurstenen opgemerkt. Die vuurstenen waren onderhevig geweest aan erosie, en dus niet optimaal bruikbaar. Die prehistorische Egyptenaren hebben dan een deductie gemaakt: 'Als we bovenop de rivierbedding een kuil graven, dan komen we misschien aan dezelfde stenen.' De mens kreeg met andere woorden inzicht in de geologie van de bodem en ging er gestructureerd naar handelen: kuilen van twintig meter diep werden uitgegraven. Men gebruikte als houweel de horens van gazellen. Vervolgens kon men — dankzij de harde kleilaag — ondergrondse mijngangen tot stand brengen.»

Veto: *Het onderzoeksteam heeft ook een skelet gevonden van vermoedelijk de oudste mens die in Egypte heeft rondgelopen.*

Vermeersch: «De eerste mens dateert men ongeveer rond 1,8 miljoen jaar voor Kristus. Hij ontwikkelde zich gelijktijdig over alle continenten. Een andere theorie zegt dat de moderne mens voortkwam uit Oost en Zuid-Afrika. Hij is vandaar over de rest van wereld gaan zwerven. Omstreeks 100.000 voor onze tijdrekening was hij in Israël.

“Ze zullen daar veel gevloekt hebben, want als je op een vuursteen klopt, dan klop je er wel eens naast”

rond 35.000 in Europa. Het skelet van een kind dat wij vinden in een mijngang, kunnen we dateren omstreeks 60.000 voor Kristus. Het probleem is dat het skelet uitzonderlijk als je het nog maar zou aanraken. Het moet in een Brits laboratorium chemisch bewerkt worden om het zand ervan af te halen, en dat is maanden precisiewerk. Pas dan kunnen we het bestuderen.»

Veto: *Wie zit er in het onderzoeksteam?*

Vermeersch: «Wij gaan naar de Egyptische woestijn met een zevental mensen waaronder drie professoren, enkele assistenten en studenten. Daar huren we arbeiders in om ons te helpen met de opgravingen. Wij doen alles dus op kleine schaal, om het financieel te houden. Ik ben er trouwens een groot voorstander om met een beperkte groep te werken. Anders loop je

mekaar voor de voeten en hou je je meer bezig met zaken die niets met wetenschap te maken hebben.»

Veto: *Heeft de universiteit een speciale vergunning nodig van de Egyptische instanties?*

Vermeersch: «Elk jaar moeten we van het Egyptische Hoogkomitee voor Archeologie toestemming krijgen. Dat skelet, waarover ik het net had, moet geëxporteerd worden naar Engeland, maar de militaire Security ligt dwars. Dus moeten we via allerlei regeringskanalen tot een akkoord proberen te komen. Maar ik ben het er wel mee eens dat een land zoals Egypte zijn historisch patrimonium beschermt en de uitvoer van overblijfselen reguleert. Nochtans krijg ik van sommige Egyptenaren de opmerking: 'Met wat voor een hoop stenen kom jij nu af?' Die mannen willen vooral schone beelden van farao's vinden, want dat is economisch interessanter.»

België

Veto: *Vanaf wanneer kunnen we spreken van mijnbouw in België?*

Vermeersch: «Omstreeks vierduizend voor Kristus kwam er in onze streken een toevloed van migranten vanuit het gebied waar nu Parijs ligt. Ze gebruikten oorspronkelijk bijlen en pijlpunten, vervaardigd uit gesteenten van Bretagne. Maar geleidelijk aan treffen ze hier vuursteen aan en gaan ze die gebruiken. In Henegouwen, Haasgouw en in de Voerstreek worden diepe mijnschachten uitgegraven. Een ganse nijverheid kwam op gang, waarbij vuursteen op een pseudo-industriële manier wordt ontgonnen en aan de oppervlakte afgewerkt tot werktuig. Men had toen al het economische inzicht om twee schachten te graven, voor het geval er één zou instorten. Aan de oppervlakte zijn resten te vinden van weggegoepen, mismaakte werktuigen. Ze zullen daar veel gevloekt hebben, want

als je op een vuursteen klopt, dan klop je er wel eens naast.»

Veto: *Waar in België wordt door de KU Leuven prehistorisch onderzoek verricht?*

Vermeersch: «In Spiennes, in Henegouwen, wordt een vuursteenmijn onderzocht. Naar aanleiding van de aanleg van een pijpleiding door Distrigas in de Voerstreek, waren wij van plan om bepaalde grondlagen te onderzoeken. De minister voor wetenschapsbeleid Ivan Ylief gaf ons geen budget omdat hij de zaak onbelangrijk vond. In een steengroeve vonden wij overblijfselen van Neanderthalers. Maar opnieuw kregen wij geen fondsen. De minister zei dat de archeologie te weinig 'reklame' maken voor hun werk en dat daardoor de politici niet gevoelig zijn om fondsen voor het onderzoek te stemmen. Ik ben echter van oordeel dat het de minister zelf moet zijn die het wetenschappelijk beleid moet vastleggen.»

Bart De Schrijver

Tentoonstelling prehistorische mijnbouw in universiteitsbibliotheek

Op zoek naar steen

Alfa, de Leuvense kring van studenten Archeologie, brengt het publiek in contact met stukken uit de prehistorische kollektie van de KU Leuven. De tentoonstelling laat zien hoe de mens zich reeds dertigduizend jaar geleden in ondergrondse galerijen waagde om silix — vuursteen dus — uit de bodem los te wrikken. Pronkstuk van de archeologische vondsten is het skelet van een Egyptische 'vuursteenmijnwerker'.

Het uitgangspunt van de tentoonstelling is de zoektocht van de prehistorische mens naar silix. In de prehistorie werden immers bijna alle werktuigen uit dit materiaal vervaardigd. Opgravingen door een onderzoeksteam van het 'Belgian Middle Egypt Prehistoric Project of Leuven' leidden onlangs tot de verrassende ontdekking dat de ondergrondse mijnbouw veel ouder was dan de vooropgestelde zesduizend jaar voor Kristus: In de opgravingsite Nazlet Khater vond men ondergrondse galerijen uit vijftendertigduizend voor Christus. In België

daalde de mens pas vijftientigduizend jaren later af in de ondergrond.

Professor Pierre Vermeersch is specialist terzake: «Studenten zijn wel goed in het organiseren van kringactiviteiten, maar een dergelijke wetenschappelijke voorstelling is toch andere koek. Tot mijn grote vreugde stel ik vast dat zij in hun opzet goed geslaagd zijn. Een groot tekort van vele academici is dat zij vaak vergeten om hun wetenschappelijke verhaal ook te brengen naar de mensen die hun onderzoek betalen. Het is lovenswaardig dat de studenten zelf het initiatief nemen om de vaak misbegrepen prehistorie dichterbij het publiek te brengen.»

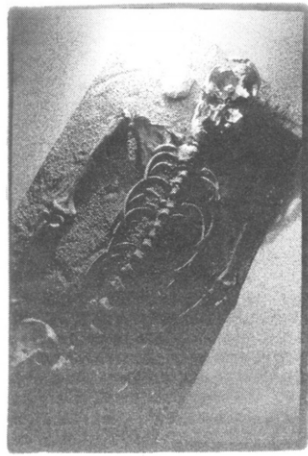
Skelet

De stenen artefakten werden door de studenten geselecteerd uit de steenkollekties die de kelders van het Instituut voor Aardwetenschappen vullen. Daarnaast worden ook makettes gebruikt, zodat men zich een driedimensionaal beeld kan vormen van hoe de prehistorische Egyptenaren — de dappersten trouwens onder alle mijn-

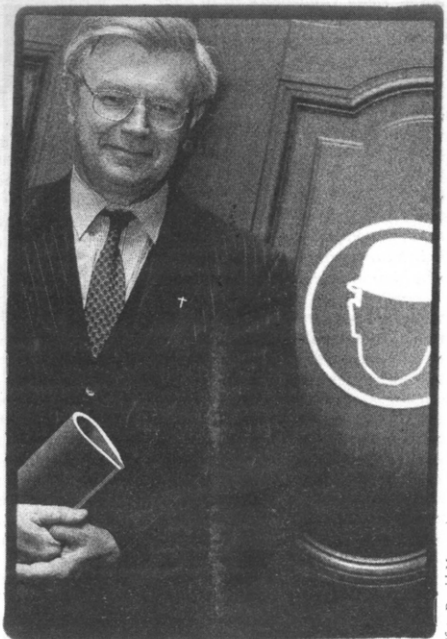
werkers — vuursteen deldden. Dat er nu en dan eens een mijngang instortte, bewijst het skelet van een prehistorische mijnwerker uit de opgravingsite Nazlet Khater. Dia's en video's tonen de opgravingen in Egypte, de sites in België en de methoden waarmee de prehistorische mens van silix zijn eigen-tijdse keukenrobot maakte.

Tijl Vereenooghe, preses van Alfa: «De organisatie van deze tentoonstelling was niet echt vanzelfsprekend omdat we 'maar' studenten zijn en de meesten van ons geen echte specialisten zijn in de prehistorie. Van in het begin van het academiejaar heeft een ploeg van tien mensen hieraan gewerkt, onder leiding van cultuurpreses Annelies Valgaeren. Bovendien was het niet gemakkelijk om sponsors te vinden. Dat heeft misschien te maken met het feit dat de meeste mensen een verkeerd beeld hebben van deze tijdsperiode als één van spektakulaire dinosaurussen, halve wilden en duistere grotten. In werkelijkheid zijn stenen het belangrijkste element van het onderzoek naar de prehistorie.»

Bart De Schrijver

(foto David Maesen)

(foto David Maesen)

Het schimmenspel van de tijd

Klapstuk besteedt dit seizoen onder de noemer 'Futur Présent' heel wat aandacht aan jonge dansers en choreografen die hun eigen ding willen doen. Donderdag is het de beurt aan Brice Leroux en Sarah Ludi met 'Continuum', een suite van drie sobere stukken over lichaam en tijd. Doorheen improvisaties ter plaatse schrijven de dansers hun esthetika van het sublieme.

Met de reeks 'Futur Présent' — die een teatrale tegenhanger kent bij Stuc — slaagt Klapstuk erin om haar naam als studio voor hedendaagse dans waar te maken. Door jonge dansers en choreografen een studio en een deadline aan te reiken krijgen ze de kans om hun aanhoudend *work in progress* te kristalliseren in een voorstelling. Zo houdt Klapstuk de vinger aan de pols van de jongste generatie choreografen, en worden nieuwe idiomatische konfrontaties met een publiek gewikt en gewogen. Vorige maand bracht François Brice een verassend fijne op scene, waar traditionele ballroomdansen choreografisch werden doorgewerkt en vervolgens gewenteld in een burleske kermisfeer.

Donderdag brengen Brice Leroux en Sarah Ludi met 'Continuum' de première van hun eerste creatie als choreograaf. Beide zijn virtuoze dansers uit de stal van Anne-Teresa De Keersmaecker. Ludi danst onder meer in 'Rosas danst Rosas', de populaire dansfilm die door Thierry De Mey werd opgenomen in het voormalige Ritogebouw van Henry van de Velde. Leroux liep vorig jaar in Leuven reeds in de kijker door zijn vloeiende, elegante dansstijl in 'The essence of its going...' van David Hernandez.

Buikdans

Evenals François Brice, maakt Brice Leroux gebruik van een typologisch gegeven in zijn zoektocht naar een nieuw idioom. Niet zozeer de ballroom, maar een Oosterse buikdans is het uitgangspunt in de eerste van drie bewegingen. De verwijzing naar zo'n ekstern gegeven uit de algemene dansgeschiedenis komt steeds vaker voor in de hedendaagse dans. Het lijkt een interessante manier om de dans uit haar zelfevidente kenmerkende praktijk te halen, open te bre-

ken, en uitzicht te geven op een creatieve vernieuwing die ook oog heeft voor een ruim publiek — de dans wordt leesbaar in een concreet referentieel gegeven.

Brice Leroux creëert met 'Continuum' twee solo's en een duet — met Sarah Ludi — die rond eenzelfde gegeven uitgewerkt zijn. De ondertitel luidt 'drie stukken ter plaatse', en wijst op de beperking die aan beide dansers een uitdagend ontlokt. Door de reductie van verscheidene parameters die de encenering uitmaken ontstaat een minimaal kader, waaruit een fixatie op lichaam en tijd voortkomt. Ter plaatse gedanst, wordt de ruimte buiten beschouwing gelaten, geaksenteerd door een gedimd licht. Op muziek van minimalist Steve Reich zet Leroux zijn heupdans in, een geïmproviseerde beweging binnen een vast kader.

In een verloop van twintig minuten duikt de tijd op in een lichaamslandschap. Het samengaan van repetitieve dans en muziek leidt tot een mystieke sfeer, een trance. In het gedimde licht verliest het lichaam met haar aangezicht elke emotie, het spreekt niet langer, maar kan zich slechts tonen. Door optische effecten die voortkomen uit een vloeibaar lichaam, ontstaan permutaties van het lichaamsbeeld,

Try-out nieuwe dEUS-cd

dEUS crasht Ancienne Belgique

Meer dan twee jaar hebben we moeten wachten op de nieuwe cd 'The Ideal Crash' van dEUS. Er was een grote nieuwsgierigheid nu de inbreng van Stef Kamil Carlens was weggefallen. Daarbij komt nog de vraag of ze hun reputatie van rockgroep met internationale allure kunnen blijven waarmaken. Bovendien zou deze cd hun grote doorbraak in het buitenland moeten forseren.

Veto ging deze cd beluisteren in een try-out die door het Ministerie van Cultuur werd georganiseerd in de Ancienne Belgique te Brussel. Het was duidelijk dat er veel op het spel stond: het was acht maanden geleden dat de groep nog voor een live publiek had gespeeld. Door enkele oude nummers zorgh-

en daarmee een verregaande vertroebeling van de reeds gereduceerde perceptie. Hier toont het lichaam zich in haar weerbarstigheid, wordt het overgeleverd aan de tijd en neemt het deel aan een subliem nu. Binnen een geritualiseerd kader wordt doorheen een intuïtieve improvisatie een ontvanke-lijkheid van het lichaam uitgedrukt voor gebeurtenis en beweging. Het is een lichaam in een hang naar sakraliteit, dat volledig samenvalt met haar gereduceerd palet, louter nuance wordt, een schimmenspel.

Het duet met Sarah Ludi vertrekt vanuit dezelfde beperkingen. Beide dansers zijn met elkaar verstrengeld als een hybride. Ze voeren ter plaatse een langzame worsteling uit die drijft op een zweem van erotiek. Anderzijds worden ook hier de lichamen gesulpteerd met een zwak licht, is er een beperkte bewegingsvrijheid, en niet langer muziek. Een implosie van teatrale middelen en perceptiemogelijkheden resulteert hierdoor in

een klaustrofobisch effect. De intimiteit gaat aldus samen met een vreemde spanning die aan werk van Meg Stuart doet denken.

Ook de derde beweging ter plaatse speelt met gelijkaardige gegevens, eenzelfde soberheid. Leroux en Ludi brengen driemaal prachtige dans, die weliswaar slechts een minimale ruimte ter beschikking krijgt, maar daarbinnen op ongedwongen wijze een opmerkelijke rijkdom ontvouwt, een gelaagd geheel. Beide dansers lijken meer dan eens voorheen op doeltreffende wijze om te gaan met de intimiteit van de dansstudio, de kleine zaal die het vandaag zo goed doet in theater.

Jeroen Peeters

Brice Leroux en Sarah Ludi dansen 'Continuum' op donderdag 28 januari om 20.00 u, in de dansstudio, Nijmesstraat 96. Kaarten kosten 200/250/300/350; reserveren kan op het Stucont-haal, Van Evenstraat 24, 016/20 81 33.

Bronstig veulen brengt teater

De studenten Dramatische Kunsten van het Rits (Brussel) stellen dit jaar hun werk voor onder de welluidende naam 'Bronstig Veulen'. Een rijk aanbod van jong en vooral veelbelovend teatertalent, en wel het volgende:

zon 24/1 en do 28/1 'Fabrieksromantiek' en 'Volop'
ma 25/1 tot wo 27/1, 'Bagnacavallo' en 'Love me tender'
vr 29/1 tot zon 31/1, 'One for my baby, one more for the road', 'Win for life' en 'Bar-tabac. Place Blanche. Paris'
Kaarten te bestellen op Stuc-onthaal. De voorstellingen vangt aan om 20.30 u

valdig op de setlist te plaatsen kregen ze de sfeer er direct in. Ze openen ze de try-out met 'Roses', een nummer van de vorige cd.

Waar dEUS zich vroeger bezondigde aan een overdaad van improvisatie en een chaotische setlist, was er nu sprake van een zorgvuldig gekozen repertoire. Improvisatie was enkel aanwezig in de oudere nummers. Maar zelfs hier waren de groepsleden nog zo goed op elkaar ingespeeld dat de vraag of het niet om een vooraf goed ingeëfend nummertje ging, meermalen opdook. De overgang tussen de verschillende nummers werd gemaakt door pittige oneliners zoals bij Theme from Turnpike: "Er zit een 'John' in elk van ons en we moeten allemaal een beetje 'Johnny' zijn om te kunnen overleven".

Op de nieuwe cd staan een aantal nummers met een hoog hitgehalte zoals het

integere 'Sister Deu', het ritmische 'Sam' en het ronduit perfect georkestreerde 'Dream Song'. De kracht van de nummers zat hem vooral in de instrumentale bezetting. Muzikaal was het een aangename mix van viool versus gitaar, spacy synthesizergeluid aangevuld met samples en opzweepende drums. Bovendien stond de gitaar nog meer centraal dan vroeger wat werd geaksenteerd doordat de vroegere bezetting — met voornamelijk twee gitaren — werd aangevuld door een ekstra gitaar. Dit kwam vooral tot uiting in de nummers 'Weird GI' met zijn begeesterende vioolintro, 'Magic Hour (Call it small things)' en 'Freaks'. Halverwege het optreden werd 'Instant street', de single die als eerste zal worden gereleased, aan het publiek voorgesteld. Dit nummer kent een opbouw van zacht naar hard en kan hierdoor de vergelijking met 'Roses' doorstaan. Live klinkt dit nummer door de beperkte bezetting echter iets te mager, wat hopelijk zal ingevuld worden op de cd zelf. Wij hoorden zeker een aantal betere nummers, afwachten dus hoe het grote publiek op deze single zal reageren. De release volgt op tweentwintig februari.

De nieuwe cd geeft een mooie afwisseling tussen harde en zachte nummers die naar het grote publiek toe veel toegankelijker overkomt. De sfeer in de zaal was er op deze try-out in ieder geval wel, het publiek reageerde positief op de voorstelling van de nieuwe nummers. Dit was niet alleen het gevolg van een entoesiaste groep die er duidelijk terug zin in heeft, maar ook andere aspecten — zoals de belichting — zijn goed afgesteld op de muziek en creëren een aparte sfeer. Die sfeer was ook voelbaar tijdens intens gebrachte nummers als 'Magdalena' en 'Fell'.

Intensiteit was het codewoord voor het hele konsert en de nieuwe cd op zich. De teksten blijven poëtisch en Tom Barman's voorliefde voor sampling kent een stijgende invloed op de klank van de groep. Door de druk op de groep om internationaal aanvaard te worden, is het experimenteren wel wat afgezwakt. Hoewel er minder variëteit is in hun songs is het geheel niet minder vernieuwend. Dit maakt de groep echter niet minder apart. dEUS wordt toegankelijker maar blijft zichzelf.

Nadja Dedeckere
Andy De Cauwer

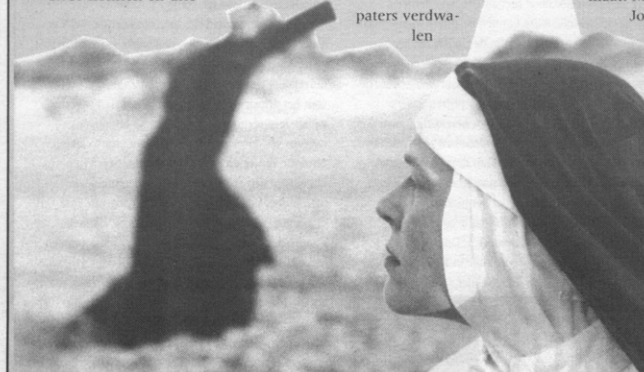
Choreograaf Bert Van Gorp koestert esthetika van het onnozele

In 'Hanging out with Jesus', de jongste samenwerking van Bert Van Gorp en de Britse choreograaf Sean Tuan John worden vijf dansante geestelijken ten tonele gevoerd. Het stuk is een teatrale billenkletser op het randje van absurditeit die elke hang naar esoterie die de hedendaagse dans teistert een hak zet.

Een integratie van dans en teater is steeds het uitgangspunt voor Van Gorp: een duidelijke verhalende structuur wordt ondersteund door bewegingskollages. Niet enkel het begrip van narratieve elementen bezorgt Van Gorp een grote toegankelijkheid aan zijn dansstukken. Ze zijn ook zonder meer hilarisch. Gesproken tafelren slopen zichzelf door overacting, de dans is grillig als slapstick. De dekors zijn kitscherig — van het genre brooddeeg, crêpepapier, en gefiguurzaagde triplex.

Twee nonnen en drie

paters verdwalen

met hun 2pk in de woestijn. Zoals het decor van kaktussen die eruit zien als Teletubbies doet vermoeden, kan er slechts één grote apokalyptische hallucinatie volgen. Nonnen die dromen van seks en drugs paraderen in bikini op een badhanddoek. Paters hebben last van visioenen en fata morgana's. Een en ander ont-aardt door duivelse verzoeken als een non bezeten wordt door Beëlzebub, en vervolgens enkel nog kan brullen als een gekasteerde leeuw.

Ook de dans zelf is schitterend grappig. De 'groepsdances' op het ritme van religipop baden in een puberale onnozelheid. Hoe zou John Travolta twisten als er van die lange zwarte rokken in de weg zaten? De bewegingsesthetiek is bijzonder grillig, grotesk. Ze ontloopt elke regelmaat. Met 'Hanging out with Jesus' brengen Sean Tuan John en Bert Van Gorp op zijn minst een ontwapenende voorstelling. De verschillende elementen uit de teatrale opbouw zijn weliswaar uitermate bizar, maar plooiën zich desondanks samen tot een coherent geheel dat kijkplezier verzekert. Een leuke introductie voor iedereen die al langer zit te wachten op een toegankelijke dansvoorstelling.

'Hanging out with Jesus' speelt op woensdag 27 januari in de Leuvense stadsschouwburg, om 20.00 uur. Kaarten kosten 450/400, reservatie op 016/22 21 13. Veto, CC Leuven en Contrecoeur geven tien vrijkaarten weg. Al wie vierhonderd frank wil uitsparen hoeft gewoon even langs te komen op het Veto-hoofdkwartier op dinsdag- of woensdagnamiddag, 's Meiersstraat 5. Voor de eerste tien mensen die met sukses een dansende Teletubby nadoen is de buit binnen. Wat houdt u nog tegen? (jp)

In onderstaand schema staan de laatste wedstrijden van de verschillende Interfakultaire Bekercompetities (IFB). Achtereenvolgens staat de datum, uur, veld en de twee ploegen vermeld. Bij de meeste wedstrijden staat er tussen haakjes bij welke kring een scheidsrechter dient te leveren, sommige wedstrijden krijgen een kode (tussen haakjes).

Volley dames

Voorrondes

26/01, 20.00 u, kb3, Krimen-Germania (= B)
26/01, 21.00 u, kb3, Bios-Pedagogie (= C)

Kwartfinales

27/01, 16.00 u, sdn2, Romania-Ekonomika (Apolloon) (= D)
02/02, 21.00 u, sdn2, VTK-Apolloon (Ekonomika) (= E)
27/01, 20.00 u, sdn1, LBK-winnaar wedstrijd B (Medica) (= F)
27/01, 21.00 u, sdn1, Medica-winnaar wedstrijd C (LBK) (= G)

Halve finales

03/02, 16.00 u, sdn1, winnaar D-winnaar E
03/02, 17.00 u, sdn1, winnaar F-winnaar G
Troosting: 10/02, 15.00 u, sdn1
Finale: 10/02, 20.00 u, sdn1

Volley heren

Halve finales

26/01, 21.00 u, sdn2, VTK-Ekonomika (Industria)
09/02, 21.00 u, sdn2, Wina-Industria (VTK)
Troosting: 10/02 om 16.15 u op sdn1
Finale: 10/02 om 21.15 u op sdn1

Basket dames

Halve finales

01/02 om 17.00 u, sdn1: Apolloon-winnaar A
02/02 om 22.00 u, sdn1: Ekonomika-verliezer A
Troosting: 10/02 om 15.00 u, sdn3
Finale: 10/2 om 20.00 u, sdn3

Basket heren

Halve finales

26/01 om 20.00 u, kb2: Wina-Apolloon (Germania)
26/01 om 21.00 u, kb2: Ekonomika-Germania (Wina)
Troosting: 10/02 om 16.15 u, sdn3
Finale: 10/02 om 21.15 u, sdn3

Voetbal Dames

Halve finales

Halve finale 1: 03/02, 19.00 u: LBK-Winnaar kwartfinale 2
Halve finale 2: 03/02, 20.00 u: Winnaar kwartfinale 3-Winnaar kwartfinale 4
Troosting: 10/02 om 18.30 u, kg

Finale: 10/02 om 18.30 u, kg

Voetbal heren

Kwartfinale 1: 26/01 om 19.00 u, kg: VRG-Camilo Torres (VTK)
Kwartfinale 2: 26/01 om 20.00 u, kg: VTK-Romania (VRG)
Kwartfinale 3: 26/01 om 21.00 u, kg: Thomas Morus-Medica
Kwartfinale 4: 26/01 om 22.00 u, kg: Farma of Apolloon-LBK of Chemika

Halve finale 1: 03/02 om 21.00 u, kg: Kwartfinale 1 - Kwartfinale 2
Halve finale 2: 03/02 om 22.00 u, kg: Kwartfinale 3 - Kwartfinale 4
Troosting: 10/02 om 16.00 u, kg
Finale: 10/02 om 20.00 u, kg

Minivoetbal dames

Kwartfinale1: 27/01 om 18.00 u, pt: Merkator-Farma (D2)
Kwartfinale2: 27/01 om 19.00 u, pt: B1-D2 (Farma)
Kwartfinale3: 27/01 om 20.00 u, pt: LBK-D1 (B2)
Kwartfinale4: 27/01 om 21.00 u, pt Thomas Morus of Pedagogie-Wina (A2)

Halve finale 1: 04/02 om 19.00 u, pt: Kwartfinale 1- Kwartfinale 2
Halve finale 2: 04/02 om 20.00 u, pt: Kwartfinale 3- Kwartfinale 4
Troosting: 10/02 om 13.00 u, KB-hall
Finale: 10/02 om 17.00 u, KB-hall

Minivoetbal heren

Kwartfinale 1: 28/01 om 19.00 u, pt: Camilo Torres-Thomas Morus (Groenveld)
Kwartfinale 2: 28/01 om 20.00 u, pt: Klio-Groenveld (Camilo Torres)

Kwartfinale 3: 28/01 om 21.00 u, pt: 8ste finale 5- 8ste finale 6
Kwartfinale 4: 28/01 om 22.00 u, pt: 8ste finale 7- 8ste finale 8
Halve finale 1: 04/02 om 21.00 u, pt: Kwartfinale 1- Kwartfinale 2
Halve finale 2: 04/02 om 22.00 u, pt: Kwartfinale 3- Kwartfinale 4
Troosting: 10/02 om 14.00 u, KB-hall

Finale: 10/02 om 18.00, KB-hall

Al deze schema's en de uitslagen kan je natuurlijk ook steeds raadplegen op de sporavestibite: <http://www.sporta.student.kuleuven.ac.be/IFB/IFBindex.htm> Wil je meer informatie, bel Sportraad (016/32.91.33 of 34) of E-mail: sportraad@flok.kuleuven.ac.be

Veto

's Meiersstraat 5

3000 Leuven

Tel 016/22 44 38

Fax 016/22 01 03

Jaargang 25

Nummer 17

25 januari 1999

Ver. uitg.: Benny Debruyne

Hoofdredactie: Jeroen Lissens

Redactiesecretaris: Benny Debruyne

Redactie: Aernout Beke, Bart De

Schrijver, Sofie Overstijns, Katrien Darras,

Joost Helsén

Doka: Dirk Bernard, Ivan Put, Pieter Van

Der Aa, David Maesen, Jimmy Debruyne

Medewerkers: Olivier Bormans, Marie-

Anne Dedeurwaerdere, Yves De Jaeghere,

Kristof Messiaen, Ann Van De Moortel,

Margo Foubert Jeroen Peeters, Steven

Vanderveleden

Layout en vormgeving: Aernout Beke,

Dirk Bernard, Stijn Bovy, Katrien Darras,

Yves De Jaeghere, Marie-Anne

Dedeurwaerdere, Filip De Keukeleere,

Margo Foubert, Sofie Overstijns, Ivan Put,

Pieter Van der Aa

Dtp: Filip De Keukeleere, Hans

Vandenabeele

Spelling: Filip De Keukeleere, Benny

Debruyne

Eindredactie: Benny veel gegeten op

een koffietafel De Bruyne, Bart weeral

tien berepoten in zijn kas geslagen De

Schrijver, Jeroen wijn voor zijn verjaardag

met Lissens

Internet-Veto:

<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>

e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit

Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Redactievergadering

iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Nieuwe Velo-prijzen fietsverhuur

Twee weken geleden publiceerde Veto per abuis de nieuwe Velo-prijzen voor het personeel in plaats van die voor de studenten. Hier volgt de juiste prijs. Fietsverhuur aan studenten, prijzen vanaf één januari 1999 (inclusief BTW)

uurperiode	gemiddelde maandprijs	prijs	Vier maanden	181 frank	725 frank
Een maand	300 frank	300 frank	Vijf maanden	180 frank	900 frank
Twee maanden	188 frank	375 frank	Zes maanden	179 frank	1.075 frank
Drie maanden	183 frank	550 frank	Zeven tot twaalf maand	104 frank	1.250 frank

Waarborg 2.000 frank. Niet vergeten mee te brengen: identiteitskaart, studentenkaart, rekeningnummer en kontant geld *Veilig en ecologisch in Leuven, op de fiets*

Het geschlacht van de wetenschap

Samen met zowat honderdtwintig belangstellenden uit alle geledingen van de universiteit hebben wij op één december 1998 een zeer interessante en naar ons inziens succesvolle namiddag beleefd. De tweede jaarlijkse studiedag 'Het geschlacht van de wetenschap' — georganiseerd door de werkgroep Vrouw en Universiteit — heeft inderdaad heel wat interesse opgewekt, zowel bij studenten, tijdelijk en zelfstandig academisch en administratief personeel als bij eerdere organisaties die enigzins te maken hebben met gelijkekansenbeleid. Ook de pers was vertegenwoordigd. De organisatie van deze studienamiddag werd financieel gesteund door de Vereniging Akademisch Personeel, waarvan de werkgroep Vrouw en Universiteit deel uitmaakt. We geven hier enkele reflecties over deze studienamiddag.

Eerst en vooral was het opvallend dat zowat vijftien procent van de toehoorders mannen waren, dit is een groter percentage dan het aandeel vrouwen in het vast academisch kader van de universiteit en mag dus op zich al een — ze! het bescheiden — succes genoemd worden. De namiddag startte na een korte verwekoming met een lezing verzorgd door professor Mineke Bosch. Mineke Bosch is universitair hoofddocente aan de Universiteit van Maastricht, waar ze tevens beleidsmedewerkster emanipatie is. Zij lichtte eerst de huidige stand van zaken toe wat betreft de ondervertegenwoordiging van vrouwen in het academisch korps (in Nederland) aan de hand van sijfermateriaal. We leren hieruit dat de toestand in Nederland nog schrijnender is dan in België, maar dat ons land toch ook niet uitsluitend wat vrouwvriendelijkheid betreft.

Vervolgens ging ze in op recente initiatieven in Nederland en in Europa om de doorstroming voor vrouwen te bevorderen. Dat de oproming van de initiatieven van verschillende raden soms wat moeilijk te volgen was, heeft wellicht veel te maken met het feit dat zulke raden niet bestaan aan Vlaamse universiteit en onderzoeksinstellingen zoals het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek. Een concreet voorbeeld dat ons is bijgebleven is het initiatief aan de universiteit van Berlijn, waar de toegekende onderzoeksgelden

onlangs vrij drastisch werden ingekrompen maar waar fakulteiten de verminderde geldstroom meer dan dubbel kunnen terugwinnen door een effectief gelijkheidsbeleid uit te stippen en effectief en succesvol toe te passen. Tenslotte ging Mineke Bosch dieper in op het grote belang van beeldvorming en toonde ze dat dit systematisch in het nadeel van de vrouwen speelt. Ze gaf voorbeelden waaruit inderdaad telkens bleek dat er rond de mannelijke wetenschapper een veel belangrijker en prestigieuzer beeld wordt opgehangen dan rond vrouwelijke vorsers — waar de aandacht vooral ging naar de zoon, als de vrouw al in beeld gebracht werd.

Dat de belangstelling gewekt was, werd duidelijk toen niemand van de toehoorders het na de voordracht vroegtijdig voor bekeken hield. Iedereen nam terug plaats in de volle zaal voor het bekijken van een video, getiteld 'Vrouw en Wetenschap'. Deze film werd in 1997 uitgezonden door het NOS 3-programma Noorderlicht en is gebaseerd op het artikel 'Nepotism and sexism in peer-review' gepubliceerd door de Zweedse onderzoekster Wenneras en Wold in het tijdschrift Nature. In dit artikel tonen beide onderzoeksters onomstotelijk aan dat er diskriminatie optreedt bij de beoordeling van dossiers door de Zweedse Medische Onderzoekraad en dat een vrouwelijke vorsster 2,5 keer productiever moet zijn dan een man om dezelfde kans tot benoeming te bekomen. Deze film bijzette voor ons schokkend en de verzoeken van enkele toehoorders om er een kopie van te krijgen tonen dat niet wij alleen erdoer aangegepen zijn.

Vervolgens werd er gestart met een paneldiscussie onder leiding van moderator Dorinda Dekeyser, waaraan naast de gastspreker ook onze rector, professor Marc Debrock, professor Katlijn Malfliet en de heer J. Vaesen deelnamen. Er werden door de moderator heel wat interessante punten onder de aandacht gebracht, onder andere of zulke diskriminatie ook aan deze universiteit

optreedt, of het redelijk is om jonge mensen bijna tien jaar in een tijdelijk onzeker statuut te houden na het behalen van een doctoraat, waarom aan loopbaanplanning voor mannelijke vorsers (onbewust) meer aandacht besteed wordt dan voor vrouwen bij wie 'we nog wilden zullen zien wat ze ervan terechtbrengt', of het gerechtvaardigd is de beoordeling van iemands capaciteiten vooral toe te spitsen op het gepresteerde onderzoek en niet op andere kwaliteiten, en nog veel meer.

We kunnen niet in detail ingaan op alle gegeven opmerkingen, maar halen twee voorbeelden aan. Op de eerste bovvermelde vraag beklemtoonde de rector dat de beoordeling van dossiers uiterst objectief en zorgvuldig gebeurt, hoewel het verzoek van Mineke Bosch om dit wetenschappelijk na te gaan weggevoerd werd. Op de laatste opmerking werd ingegaan door Mark Debrock, die stelde dat een professor tegenwoordig niet alleen hoogstaand wetenschappelijk onderzoek moet verrichten, maar tevens een groep jonge onderzoekers op professionele wijze moet (op)leiden, zich steeds opnieuw moet verdiepen in het verkrijgen van moderne didactische vaardigheden, goede projecten moet starten enzovoort. Een professor moet met andere woorden een KMO op succesvolle wijze kunnen besturen. Momenteel is de universiteit onvolwassen in de zin dat ze alleen zulke KMO-leiders wil, en dan nog enkel diegenen die enorm veel werkuren presteren. Professor Debrock stelde dat de universiteit zich gelukkig mag prijzen dat sommige ZAP'ers hier inderdaad toe bereid zijn, maar dat dit niet van iedereen kan ge'ist worden en zeker niet als norm mag gehanteerd worden. Aan deze problematiek wordt momenteel niet, of toch onvoldoende, gewerkt.

Hiermee verbonden schiet het huidige evaluatiesysteem tekort. Wij menen dat deze zienswijze voorgesteld door Professor Debrock belangrijke opmerkingen zijn naar het beleid toe. In het algemeen werd het paneelgesprek als constructief ervaren en was

de sfeer errond goed en 'vriendelijk'. Er was duidelijk luisterbereidheid bij de panelleden en het publiek nam geïnteresseerd en actief deel aan de discussie, wat natuurlijk heel positief is. Als hoogtepunt van het paneelgesprek medelde de rector dat de aanstelling van een rektor adviseur gelijke kansen weldra een leia zou zijn. Het benoemen van zo'n een persoon was, samen met het verzoek tot aanstelling van een vrouwenombuds, één van de eerste acties van de werkgroep sinds 1997. Iedereen heeft ondertussen het goede nieuws vernomen dat professor Katlijn Malfliet inderdaad in deze hoedanigheid is aangesteld, weliswaar bovenop haar gewoon-hoogleraarerschap. De aanstelling van een vrouwenombuds werd door het Gebu (Gemeenschappelijk Bureau, nvdr) niet gesteund omdat het volgens hen niet nodig is.

Tenslotte merken we op dat de problematiek van vrouw en universiteit ook de studenten niet onberoerd laat. Getuige hiervan hun ludieke actie tijdens de opening van het akademiëjaar (waar de werkgroep vrouw en universiteit voor niets tussen zat) en hun aanwezigheid tijdens de studiedag. Het artikel over de studiedag, gepubliceerd in Veto (jaargang 25, nummer 12, 7/12/98), heeft er zelfs toe geleid dat voor één keer de titel van dit blad op zeer subtiele vrouwvriendelijke wijze aangepast werd. Meer dan de helft van de studenten aan onze universiteit zijn vrouwen. Ten eerste zijn zij gevoelig voor het principe van rechtvaardigheid. Ten tweede willen de studenten — zowel meisjes als jongens — weleens wat meer les krijgen van een vrouwelijke prof. Tenslotte zijn velen onder hen geïnteresseerd in het uitbouwen van een carrière en worden meisjes nu afschrik door de ondervertegenwoordiging van vrouwen in het hoger kader. Zeker in welbepaalde fakulteiten waar men nog onoordeel is dat het prestige van een bepaald beroep daad inzien er vrouwen succesvol worden in deze branche, wekt dit ongenoegen op bij studenten en ouders.

Conny Aerts, koördinator, namens de werkgroep Vrouw en Universiteit

zoekertjes

√ Nadia en Andy zoeken Barbie en Ken voor bestialiteiten met Sissy

√ Schaakdesperados met kettingen zich onthouden aub
√ Niet onmiddellijk klaarkomen Andy
√ Dag Ruth, waar blijft uw verrassing?
√ Boeren uit Bekegem zich onthouden

SPORTURA REIZEN
sneeuwzekere bestemmingen tegen **onklopbare prijzen!**
Vanaf 5.990 BEF all in ook voor groepen
TEL : 016/29.87.29
FAX : 016/29.87.20
Muntstraat 38, 3000 Leuven
ledere week last-minute prijzen

JO MEUIWISSEN
Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)
016/201.301

√ Bart, dat van die tien berepoten zullen we niet zeggen tegen Ann
√ Gelukkige verjaardag Herman! Nu nog die vijftig kaarten verkocht krijgen en je mag gratis binnen. Van je vriendjes.
√ Lieveke, de wereld is né jungle, maar ook de Rumba op maandag 25 januari. Mosj.
√ Voor alle zekerheid schiet Margo in aktie.
√ Sven, trust van The Cure
√ Olivier durft, maar dat is zijn probleem. Ondertussen hebben wij een goeie voorpagina.

√ Sissy zoekt setlist
√ Aan Wim van de vijftwee: wanneer vindt ge nu eens een lief.
√ Aan Nele van de vijftwee: Bart droemt nog steeds van je ware pakkende ogen.
√ Pré-Ithaka fuif met Jazz-funk & Stereosounds van DJ Mailman en DJ Stan.
√ Paulie van de vijftwee: In Barts droom lig je vastgebonden.
√ Verkauwten met de voornaam "Free", ik heb een troetelnaam voor je gevonden.

ECO COPY WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118 Tel: 23.70.30	Tiensestraat 88 Tel: 23.70.02	Naamsestraat 115 Tel: 23.70.08
Ma.-Do. 9 - 22u. Vr. 9 - 20u. Zat. 10 - 17u.	Ma.-Vr. 9 - 19u.	Ma.-Vr. 9 - 19u. Zat. 10 - 17u.

aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes

van fifties tot seventies, van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit, alles wat je kot nodig heeft

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

agenda & ad valvas

DOOR BENNY DEBRUYNE

DINSDAG

18.30 u **KONSERT** Cubaanse volksmuziek, in Sedes, Vlamingenstraat 87, toeg. gratis, org. Sociale Raad.

19.30 u **LEZING** De nieuwe rechtsbijstandverzekering voor de leden uit de doeken gedaan door Patrick D'haese (nationaal sekretariaat), in Cultureel Centrum Romaanse Poort, toeg. gratis, org. Fietsersbond regio Leuven.

20.00 u **FILM** New Harvest: 'Moment of Impact', van Julia Loktev. Doku over een Russische emigrant die na een auto-ongeluk in een rolstoel verzeild, en verbijsterd op die nieuwe situatie reageert, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

20.30 u **DEBAT** Fietsdiefstal. Met sensibiliserings- en informatiecentrum, preventiedienst politie Leuven, Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, VSPP, Fietsersbond en het Parket Leuven. In samenwerking met Langzaam Verkeer, in Cultureel Centrum Romaanse Poort, toeg. gratis, org. Fietsersbond regio Leuven.

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Bagnacavello' en 'Love me tender'. Bronstijg Veulen

is een collectief bestaande uit laatstejaarsstudenten van het Rits, in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

20.30 u **TEATER** Teater Antigone speelt 'Allegria Opus 147'. Tekst van Joël Jouanneau, in een regie van Jos Verbist. Een intimistische stuk voor altviolist, pianist en akteur, vertrekkend van het leven van Dimitri Sjostakovitj, in Stuc, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

22.30 u **FILM** Filmfun: 'De Staking', Russische filmklassieker van Sergej Eisenstein over een kommunistische arbeidersopstand ten tijde van het tsarisme. Revolutionaire film omwille van montage, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

300, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Bagnacavello' en 'Love me tender', in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

20.30 u **TEATER** Teater Antigone speelt 'Allegria Opus 147'. Tekst van Joël Jouanneau, in een regie van Jos Verbist. In Stuc, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

22.30 u **FILM** Unroyal British: 'Beautiful Thing' van Hettie MacDonald, over drie working-class families in een woonblok in Southeast London, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

VRIJDAG

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Bar-Tabac, Place Blanche' en 'One for my baby, one more for the road.', in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

WOENSDAG

10.00 u **DIKTEE** Pre-selekties voor het Groot Nederlands Dikte, open voor jongeren tussen 15 en 20 jaar, in Sint-Pieterscollege, Minderbroederstraat 13, toeg. 150/200, org. Davidsfonds.

13.00 u **FILM** Uur Kul'tuur. 'The Cabinet of dr. Ramirez, de enige film die Peter Sellers geregisseerd heeft. Het is een grote-stadsymfonie à la Metropolis. In Stuczaal, toeg. gratis, org. Kulturkommissie KU Leuven.

14.00 u **FILM** 'La cage aux ours' van Marian Handwerker, een Belgische sociaal drama uit 1974, in Vander Kelenstraat 30, toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.

20.00 u **DEBAT** Akademisch debat over de vluchtelingenproblematiek. Met de profren M.-C. Foblets, A. Martens, A. Vandevelde, J. Wets en Pieter De Gryse (Ociw), moderator is Koen Vidal (De Morgen), in Hogheheuvelcollege 02.28, Naamsestraat 69, toeg. gratis, org. Sociale Raad.

20.00 u **DANS** 'Hanging out with Jesus', door Bert Van Gorp/Contrecoeur. Het vertrekpunt van de voorstelling is de verbeelding van gevoelens als vervreemding, onzekerheid en instabiliteit, in Stadschouwburg, toeg. 450, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.00 u **FILM** Unroyal British: 'Ladybird Ladybird' van Ken Loach, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

20.00 u **FILM** 'La cage aux ours' van Marian Handwerker, een Belgische sociaal drama uit 1974, in Vander Kelenstraat 30, toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.

20.00 u **KONSERT** Oxalys speelt Debussy en Ravel, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg.

DONDERDAG

18.30 u **KONSERT** Abu Zeid, Koerdische muziek, in Sedes, toeg. gratis, org. Sociale Raad.

20.00 u **DEBAT** 'Heeft geloof een plaats in de media?', in Begijnhof 16, toeg. gratis, org. Jona.

20.00 u **DEBAT** Politiek studentendebat over het asielbeleid, met Agalev-studenten, Christendemokratische studenten, Jong-Socialisten en VLD-jongeren, moderator is Bart Eeckhout (De Morgen), in Hogheheuvelcollege 02.28, Naamsestraat 69, toeg. gratis, org. Sociale Raad.

20.00 u **DEBAT** Is Lenin een onaantastbare held of een ordinaire moordenaar? Inleiding met Francois Vercaemmen (Socialistische Arbeiderspartij), daarna kritisch ondervraagd door Marc Vandepitte (filosoof) en Filip Vanden Berghe (De Nar), in Maria Theresia College, toeg. gratis, org. Sap/SJW.

20.00 u **FILM** Unroyal British: 'Beautiful Thing' van Hettie MacDonald, over drie working-class families in een woonblok in Southeast London, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

20.00 u **KONSERT** Rock, folk en chanson met een akkoordje als zwart-geel-rode draad door Jaune Toujours, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 400, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.30 u **DANS** Futur Présent: 'Kontinuüm' van Brice Leroux en Sara Ludi. In Dansstudio, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Volop' en 'Fabrieksromantiek', in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

22.30 u **FILM** Unroyal British: 'Ladybird Ladybird' van Ken Loach. In Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

ZATERDAG

17.00 u **KONSERT** Quatre Quart Saxofoonkwartet, kombo en harmonie-orkest van het conservatorium: Nieuwjaarsconcert, in Auditorium Minnepoort, toeg. gratis, org. Vriendenkring Stedelijk Conservatorium Leuven.

19.30 u **KAFE** Politiek kafee met Louis Vanvelthoven, in Kafee De Flint, Flintstraat 4, toeg. gratis, org. Jongsocialisten Leuven.

20.00 u **KONSERT** 'Famineurzeven' van De Nieuwe Snaar, in Stadschouwburg, toeg. 450/550/650, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Bar-Tabac, Place Blanche' en 'One for my baby, one more for the road.', in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

ZONDAG

11.00 u **KONSERT** Zondagmiddagkonsert door het Ensor strijkkwartet & Anne Opdebeeck Klavier: Bela Bartok en César Franck, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 200, kinderen gratis, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.00 u **FILM** New Harvest: 'Ossos' van de Portugese regisseur Pedro Costa. Een minimalistisch drama in de achterbuurten van Lissabon. Tina bevalt van een kind, komt thuis en draait het gas open, in Stuczaal, toeg. 100/150/200/250, org. Stuc.

20.30 u **TEATER** Bronstijg Veulen speelt 'Bar-Tabac, Place Blanche, Paris', en 'One for my baby, one more for the road.', in Molens van Orshoven, Stapelhuisstraat 13-15, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

Germania

- 25/01 FAK-Feestweek, in Fakbar Letteren.

Historia

- 25/01 om 21.00 u: Redaktievergadering, in Perma.

LBK

- 26/01 om 21.00 u: Revu LBK, in Aula PDS.
- 28/01 om 22.00 u: Half-time td, in Waaiberg.

Medika

- 27/01 om 14.00 u: Symposium Ontwikkelingsamenwerking, GHB, O&N.
- 27/01 om 22.00 u: 24 uur van de muziek, in Doc's Bar, toeg. gratis.
- 28/01 om 22.00 u: Einde 24 van de muziek, met optreden van de Corner Cats, in Doc's Bar, toeg. gratis.
- 29/01 om 22.00 u: Auw' Zakken Avond, in Doc's Bar, toeg. gratis.

"Liefhebber is gewoon een knaller"

Ver een dikke week wordt Leuven ingepalmd door een resem acteurs, regisseurs, dramaturgen en technici. Het grootste gezelschap van Nederland — Toneelgroep Amsterdam — strijkt dan met hun hele hebben en houden neer in Stuc en de Schouwburg en brengt er een reeks voorstellingen, workshops en debatten. De Toneelfabriek, want zo heet het project, is aan zijn derde seizoen toe, maar doet nu voor het eerst Leuven aan. Twee acteurs van de jonge garde — Janni Goslinga en Casper Gimbrère — lichten het voor ons onbekende, maar veelbelovende konsept Toneelfabriek toe.

Veto: De Toneelfabriek ontstond drie jaar geleden als experiment: een hele week theater met daaronder workshops en debatten over cultuurbeleid. Was er op dat ogenblik nood aan een forum of is dit gewoon een leuk theaterfeest?

Janni Goslinga: «Nee hoor, er zit zeker een artistieke visie achter het project. Maar toen wij bij Toneelgroep Amsterdam aankwamen, bestond het idee van de Toneelfabriek al. Hoe het vroeger was, hebben wij dus niet meegeemaakt. Het project is vooral ontstaan doordat de mensen van Toneelgroep Amsterdam heel graag iets wilden veranderen aan de manier van reizen. Je zou kunnen zeggen dat ze van een 'reisplicht' een 'reiswens' wilden maken. Daarbij wilden ze ook iets veranderen aan de manier van voorstellingen maken. Toneelgroep Amsterdam is een heel groot gezelschap, en de plannings van zulke groepen zijn log. Er was dus behoefte om de manier van produceren wat flexibeler te maken en meer ruimte te creëren om ook kleinere ideeën vorm te kunnen geven. Je kan in de Toneelfabriek voorstellingen tonen die nog niet af zijn — ideeën waar je anders misschien niet meteen iets mee gedaan zou hebben, en daar kan je later op verderwerken. Zo zit je niet alleen maar vast aan die grote-zaalproducties die je lang van tevoren plant.»

«Natuurlijk is ook de idee van een festivalsfeer die eraan vastzit aantrekkelijk. Bovendien krijgen de voorstellingen een meerwaarde omdat ze naast elkaar worden getoond. Je profileert je dan als gezelschap op een heel andere manier dan met die busreizen elke dag. Dat is uiteindelijk toch de bus in, de pizzeria of de chinees binnen, de voorstelling spelen, en meteen weer de bus in en terug. Zo heb je weinig contact met je publiek.»

Veto: De Toneelfabriek betekent dus ook een nieuwe dynamiek voor jullie als gezelschap.

Goslinga: «Absoluut. Dat geringe contact met het publiek is net één van de vreemde dingen als je bij een groot gezelschap speelt. Het is geweldig om in de grote zaal te spelen, maar als je het vergelijkt met de toneelschool is het wel heel anders: daar speel je iets een paar keer en dan ga je de hele avond glunderen bij iedereen die het gezien heeft. Met een groot gezelschap als Toneelgroep Amsterdam ga je in Apeldoorn spelen, de bus weer op en terug. Het contact met het publiek is er niet.»

Bol

Casper Gimbrère: «Je kan ook inspelen op de actualiteit door zo'n manier van reizen. Wanneer we met de Toneelfabriek ergens komen, worden altijd één of twee theaterplekken vrijgehouden voor voorstellingen die op het allerlaatste moment bedacht worden. Dat speelde heel erg mee bij de voorstelling 'Srebrenica'. De problematiek rond 'Srebrenica' was zo actueel en dan is het goed dat je daar kunt op inhaken.»

Goslinga: «In het begin van dit seizoen

stonden de kranten er opnieuw bol van en toen werden ook lezingen over het onderwerp gehouden. We hebben de voorstelling dan opnieuw dan gespeeld. Dat was geen Toneelfabriek op reis, maar het was net zoals in het in de Toneelfabriek op reis gebeurt: we hadden weinig tijd en het decor was weg. We konden dus in feite niet meer spelen, maar we hebben de voorstelling gewoon gebracht in onze kostuums aan een

ook wel, dat wanneer je met een grote voorstelling rondreist, de mensen naar je toekomen. Meestal gaat dat evenwel niet veel verder dan 'ik vond het mooi wat u deed, dank u wel', terwijl door die programma's en die debatten de drempel voor het publiek veel lager ligt. Ze gaan je heel gauw aanspreken.»

Gimbrère: «Volgens mij speelt ook de edukatieplicht die je in een groot gezelschap als

grote tafel. Alles wat er gemaakt wordt en dat nog actueel is, of nog niet uitgespeeld — waar acteurs nog iets mee hebben, zeg maar — wordt op die manier op het repertoire gehouden.»

Gimbrère: «Je geeft het publiek ook de kans om verschillende voorstellingen naast elkaar te zien, te kijken welke verscheidenheid door Toneelgroep Amsterdam aangeboden wordt. Normaal heb een voorstelling gezien, en zie je pas een half jaar later een andere. Nu kan je de dingen naast elkaar zien. Sommige stukken staan ook in verhouding tot elkaar, vormen bijvoorbeeld een tegengesteld.»

Diskussie

Veto: Jullie praten over de voorstellingen die tegelijk te zien zijn, maar er zijn ook workshops en debatten. In hoeverre was daar nood aan toen de Toneelfabriek drie jaar geleden ontstond?

Goslinga: «Aangezien de Toneelfabriek ontstond toen wij hier kwamen, kunnen we dat moeilijk vergelijken. Ik kan alleen zeggen dat alle randprogramma's waar we hebben aan meegewerkt — de workshops, de lessen die je geeft — ontzettend leuk zijn om te doen. Je werkt een week met die mensen, maar je ziet ze ook elke avond bij een voorstelling waar je zelf inzet, dus heb je meteen een discussie daarna. Het gebeurt

Toneelgroep Amsterdam hebt. De Toneelfabriek is een leuke manier om ter plekke toneelscholen of een docent drama te bedienen met workshops en dergelijke. Het is zowieso de bedoeling dat er aan edukatie gedaan wordt, dus dat is een mooie gelegenheid.»

Veto: Het vraagt een hele grote inzet van jullie. Is er na drie jaar nog even veel enthousiasme?

Goslinga: «Ja, het vraagt een enorme inzet, maar we evalueren en evolueren telkens weer. De allereerste keer dat we zoets deden was in het Transformatorhuis (eigen theaterhuis van TGA in Amsterdam, nvdr.), waar allemaal kleine voorstellingen naast elkaar stonden. We wisten totaal niet waar we aan begonnen. Als dan blijkt dat het werkt, ga je evolueren. Maar op het eind van dat seizoen bleek plots dat er teveel kleine producties waren gemaakt en te weinig grote-zaalproducties voor zo'n groot gezelschap als Toneelgroep Amsterdam. Dat was niet alleen financieel een nadeel, maar een deel van het publiek begon te morren, want waar zijn de klassiekers met Pierre Bokma en Sigried Koets? Op die manier kwamen we gewoon in de problemen. Die kleine dingen hadden we in het begin dus te extreem gedaan. Er kwam ook veel kritiek uit de pers; 'wat zijn die aan het doen, die zijn zichzelf al het begraven, aan het navelstaren en intern bezig aan kleine en

vage projectjes'. Intern was de evaluatie heel positief. Iedereen voelde dat er een noodzaak was om verder te gaan met die kleine projectjes.

«Het jaar daarna probeerde je dat dus beter te doen door de grote zaalproducties ook te plannen en de rest eromheen te plaatsen. Maar dan merk je dat iedereen overbelast is en het te druk heeft. Dan merk dat je te weinig kleine dingen spontaan hebt gemaakt, of niet genoeg kon inspelen op de actualiteit. Toen werd het precies te braaf en waren de kleine voorstellingen te afgewerkt en geproduceerd op dezelfde manier waarop Toneelgroep Amsterdam voordien haar kleine, afgewerkte voorstellingen produceerde. Op die manier ga je dus telkens evalueren, en zo is de Toneelfabriek elk jaar anders, want je leert van de fouten. Tegelijk wordt het gepolijster, beter georganiseerd, terwijl je de sjarme van die eerste keer — die heel chaotisch was — ook wil bewaren. Je wil telkens leren, maar we proberen zeker trouw te blijven aan de kern van het idee.»

Grandios

Veto: De Toneelfabriek in Leuven toont elke avond een ijkpunt met daaronder kleinere voorstellingen. Enkele van die ijkpunten — zoals 'Liefhebber' — zijn al enkele jaren oud. Worden ditzelfde voorstellingen altijd gespeeld met de Toneelfabriek?

Goslinga: «'Liefhebber' is gewoon een knaller. Die speelt al acht jaar of zo. En ja, dat is er bij alle Toneelfabrieken bijgeweest. In de Toneelfabriek in Gent, die toen een enorm succes was, speelden ze 'Liefhebber' officieel één keer en dat werd een soort hype. Het stuk werd zelfs een aantal avonden gratis opgevoerd om twaalf uur of zo. Als iedereen overal naartoe was geweest, dan zaten ze gewoon bij elkaar op schoot om dat nog eens te kunnen te zien.»

Gimbrère: «Ze hoopten 'Liefhebber' een vooropgesteld aantal keren te kunnen spelen, maar dat getal is al grandios overschreden, en het loopt nog steeds. Het is een hilarische voorstelling die heel erg geschikt is voor dit soort projecten.»

Goslinga: «In Antwerpen heeft het weer voor opschudding gezorgd, in sommige steden werkt het dan weer heel erg goed — in Gent en in Groningen bijvoorbeeld. Het is heel erg afhankelijk van wat er in de stad gebeurt. Je merkt wel of je een interactieplaats treft of niet. Het ligt eraan of er veel jonge mensen komen, of er opleidingen zijn, of er toneelscholen zijn. Er is een samenwerking die bepaalt of het debat ontstaat of niet. Soms blijft alles vrij netjes en lukt het niet, maar in Gent ging het echt vliegen en dan klikt het met het publiek. Daar zaten we gewoon 's nachts op zeepkisten gedichten te lezen. Het is voor het publiek heel leuk die grote en kleine voorstellingen door elkaar te hebben, maar voor ons is het minstens even leuk. Zo zie ik die voorstellingen weer in een nieuw perspectief. Het werkt echt voor iedereen; zelfs de mensen van de techniek — die echt overbelast zijn — zijn allemaal heel enthousiast over de Toneelfabriek op reis.»

Veto: Toneelgroep Amsterdam is enorm groot. Er worden verschillende voorstellingen op hetzelfde ogenblik gemaakt. Weeten jullie waar anderen mee bezig zijn of komen die dingen alleen met de Toneelfabriek samen?

Goslinga: «Het samenhangingsgevoel op reis met de Toneelfabriek is nog eens extra groot, waardoor je er ook erg van geniet. Maar ook als we niet op reis zijn, is dat er: een ander groepje van ons gezelschap heeft première, of je hebt zelf première. Ik heb wel voortdurend het gevoel dat het één club is en artistiek gezien is de verscheidenheid heel groot, maar precies daarom vind ik het heel erg leuk om hierbij te zitten.»

Katrien Darras
Steven Vandervelden

Volgende week: jonge acteurs bij Toneelgroep Amsterdam.
Stuc geeft 2 x 10 kaarten weg voor de voorstelling 'Closure' op vier februari. Geïnteresseerden kunnen woensdag tussen twee en vier bellen naar Stuc: 0161.20.81.33.